3 ՄԱՐՏ 2005 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 38 (3204)

Ազգ

Azg

Գնդապետի տղան կրակել է դեկանի վրա

Երեկ Երեւանի տնտեսական տնտեսագիտական ինստիտուտի ընդհանուր տնտեսագիտական ֆակուլտետի 4-րդ կուրսի ուսանող, 20-ամյա Համլետ Քեչիջյանը գազային ատրճանակով կրակել է ֆակուլտետի դեկան Ալբերտ Հովհաննիսյանի եւ դասախոս Լյուբա Մեհրաբյանի վրա: Վերջիններս տեղափոխվել են հիվանդանոց, իսկ ուսանողը կամավոր ներկայացել է ոստիկանություն: Դասախոսների կյանքին վտանգ չի սպառնում:

Ինստիտուտի հրազեկ աղբյուրներից տեղեկացանք, որ Համլետ Քեչիջյանի հայրը՝ Տիգրան Քեչիջյանը հայկական բանակի զորամասերից մեկի հրամանատարն է, գնդապետ: Համլետ Քեչիջյանին քիչ թե շատ ճանաչողները նշեցին, որ ուսանելու տարիներին նա հասարակական ակտիվություն չի ցուցաբերել, սակայն բնույթով վատ արարքներով հայտնի չէ:

Համլետ Քեչիջյանը 4-րդ կուրսից հեռացվել էր անհարգելի բացակայությունների պատճառով:

ՕՂԱՅԻՆ ՄԻՋԱՆՑՔ ԵՎ ՆԱՎԹ

«Կովկասն աճող նշանակություն ունի մեր շահերի համար»

Ասել է Եվրոպայում ԱՄՆ զինված ուժերի հրամանատար Ջեյմս Ջոնսը

Եվրոպայում ԱՄՆ զինված ուժերի հրամանատար, գեներալ Ջեյմս Ջոնսը հայտարարել է Մ. Նահանգների համար Հարավային Կովկասի տարածաշրջանի «աճող կարեւորության» մասին: Ինչպես հաղորդում է «Մեդիամաքս» գործակալությունը, Ջեյմս Ջոնսը հայտարարել է այս մասին՝ ելույթ ունենալով ԱՄՆ Սենատի զինված ուժերի հարցերով կոմիտեում եվրոպական հրամանատարության խնդիրների վերաբերյալ զեկույցով:

Գեներալ Ջոնսը հայտարարել է, որ «ահաբեկչության դեմ գլոբալ պատերազմը, անկայունությունն Աֆրիկայում, Արեւելյան Եվրոպայում եւ Կովկասում, ՆԱՏՕ-ի ընդլայնումը եւ ձեւափոխումը ստիպում են ԱՄՆ եվրոպական հրամանատարությանը շարունակել ձեւափոխումը ոչ միայն իր ավանդական առաքելության իրականացման համար, այլեւ մեր ազատության եւ անվտանգության ոչ ստանդարտ ու ավերիչ բնույթ կրող սպառնալիքներին հակազդելու համար»:

«Չնայած Կովկասը ծվատում են էթնիկական հակամարտությունները, եւ վարակված է կաշառակերությամբ ու հանցավորությամբ, անցած տարի այդ տարածաշրջանի մի շարք մասերում էական առաջընթաց է արձանագրվել ժողովրդավարության ուղղությամբ: Կովկասն աճող նշանակություն ունի մեր շահերի համար: Նրա օդային միջանցքն առանցքային «կյանքի ճանապարհ» էր դարձել Աֆղանստանում կոալիցիոն ուժերի եւ Եվրոպայի մեր ռազմակայանների միջեւ: Կովկասի տարածքով փոխադրվող կասպիական նավթը կարող է առաջիկա 5 տարիներին ապահովել նավթի համաշխարհային արդյունահանման աճի 25 տոկոսը, իսկ կասպյան տարածաշրջանի էներգակիրները թույլ կտան դիվերսիֆիկացնել Եվրոպայի էներգամատակարարման աղբյուրները: Այս տարածաշրջանն աշխարհագրական հենակետ է ժողովրդավարությունը եւ ազատ շուկայական տնտեսությունը դեպի Կենտրոնական ու Հարավարեւելյան Ասիա տարածելու համար», հայտարարել է Եվրոպայում ԱՄՆ զինված ուժերի հրամանատարը:

Ջեյմս Ջոնսը հայտարարել է, որ ԱՄՆ զինված ուժերի եվրոպական հրամանատարությունը հատուկ գործողությունների հրամանատարության հետ աշխատում է «Եվրոպայի հարավում տեղակայվելիք մշտական եւ ռոտացիոն ուժերի զուգակցման» նոր ծրագրի ուղղությամբ: «Ցամաքային, օդային եւ ռազմածովային ուժերի տեղակայումն Ալպերից հարավ թույլ կտա մեծացնել փոխհամատեղելիությունն ու ուսուցումը, ինչպես նաեւ Կովկասում եւ Աֆրիկայում ճգնաժամերին արձագանքելու մեր կարողությունը», հայտարարել է գեներալ Ջոնսը:

«Գործադիրը միայն Հանրապետականինը չէ, գործադիրը կոալիցիայինն է»

«Որոշ քաղաքական ուժերի կամ մարդկանց ու մամուլի ցանկությունը բավարարելու համար կոալիցիան չի քանդվի»

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Ազգային ժողով եւ կառավարություն հարցուպատասխանից հետո ավանդույթի համաձայն վարչապետը ճեպազրույց տվեց ներքաղաքական իրավիճակի եւ կուլիսներից դուրս ու ներսում շրջանառվող կանխատեսումների վերաբերյալ:

Խնամքով անդրադարձավ մասնավորապես կոալիցիոն տրամադրություններին, վստահաբար ընդգծելով, որ դրա քայքայվելու մասին խոսակցություններն արհեստածին են, եւ ընդամենը այստեղ գործ ունենք 3 տարբեր կուսակցությունների միջեւ քաղաքական սովորական գործընթացների հետ:

«Կոալիցիայի քանդվելու նախադրյալներ չկան: Մինչ այժմ կոալիցիայի հուշագրի ոչ մի կետ չի խախտվել: Որոշ քաղաքական ուժերի կամ մարդկանց ու մամուլի ցանկությունը բավարարելու համար կոալիցիան չի քանդվի», ասաց նա:

Ճիշտ այդպես էլ նա չի համարում, որ երկրում նախընտրական տրամադրություններ են տիրում: Այնուամենայնիվ, չժխտեց, որ քաղաքական որոշ ուժեր ժամանակից շուտ են նախապատրաստվում եւ՛ նախագահի իրավահաջորդի պայքարին, եւ՛ խորհրդարանական ընտրություններին: Համարեց, որ «որոշակի ճշմարտություն կա Գալուստ Սահակյանի այն գնահատականի մեջ, թե ԱԺ նախագահը խորհրդարանը վերածել է «Օրինաց երկրի» նախընտրական շտաբի, եւ տեխնիկական ռեսուրսները օգտագործվում են քարոզարշավի համար»:

Տես էջ 2

Բժիշկները Վարդան Օսկանյանին թույլ չեն տալիս մեկնել Պրահա

Հայաստանի եւ Ադրբեջանի արտգործնախարարների հանդիպումն այս շաբաթ հավանաբար չի կայանա

Մարտի 2-ին նախատեսված Հայաստանի եւ Ադրբեջանի արտգործնախարարների պրահյան հանդիպումն այս շաբաթ հավանաբար չի կայանա, այս մասին «**Ազգը**» տեղեկացավ արտգործնախարարության վստահելի աղբյուրներից:

Վարդան Օսկանյանը հիվանդ է շուրջ մեկ ամիս, բուժումներն ընթանում է տնային պայմաններում: Արտգործնախարարը մրսեցրել է թոքերը: Բժիշկները նրան թույլ չեն տվել մեկնել Չեխիայի մայրաքաղաք՝ ադրբեջանցի իր գործընկերոջ հետ հանդիպմանը:

Հայաստանի արտգործնախարարությունից հեռախոսազրույց ադրբեջանական եւ ռուսական մամուլում տեղ գտած հրապարակումները, համաձայն որոնց մարտի 3-ին պետք է տեղի ունենար Վարդան Օսկանյանի եւ Էլմար Մամեդյարովի հանդիպումը, ընդ որում ոչ թե Պրահայում, այլ Փարիզում:

Առաջիկա շաբաթ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահները կգտնվեն Եվրոպայում, հետեւաբար Վարդան Օսկանյանի առողջական վիճակի բարելավումից հետո նրա հանդիպումը Էլմար Մամեդյարովի հետ հավանաբար կկայանա:

Մարտի 1-ին, ըստ Բաքվի «Էխո» թերթի, Մամեդյարովը Պրահայում առանձին հանդիպում է ունեցել համանախագահներ Յուրի Մերզլյակովի (ՌԴ), Սթիվեն Մանի (ԱՄՆ) եւ Բեռնար Ֆասիեի (Ֆրանսիա) հետ: Ըստ Ադրբեջանի ԱԳՆ մամլո կենտրոնի ղեկավար Մեթին Միրզայի, Մամեդյարովը համանախագահների հետ քննարկել է հայկական ուժերի վերահսկողության տակ գտնվող տարածքներում «հայերի անօրինական բնակեցման» խնդիրը:

Թ. Հ.

Ռոբերտ Քոչարյանը ընդունել է Արա Աբրահամյանին

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանն ընդունել է Ռուսաստանի հայերի միության եւ Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի նախագահ Արա Աբրահամյանին, հաղորդում է ՀՀ նախագահի մամուլի գրասենյակը:

Հանդիպմանը քննարկվել են Հայոց ցեղասպանության 90-րդ տարելիցի, Մեսրոպյան գրերի ստեղծման 1600-ամյակի եւ Հայաստանում 2005 թվականը որպես Ռուսաստանի տարի նշելու միջոցառումների կազմակերպմանն առնչվող հարցեր:

Լիբանանյան ընդդիմությունը պայմաններ է դնում սիրիական եւ լիբանանյան իշխանությունների առաջ

Երեկ լիբանանյան ընդդիմության կարեւորագույն ժողովը տեղի ունեցավ Մուխթարայում, որը գտնվում է մայրաքաղաք Բեյրութից 70 կմ հեռավորության վրա, Շուֆի լեռներում, որտեղ գտնվում է ընդդիմադիրների գլխավոր ղեկավարը՝ դրուզների առաջնորդ Ուալիդ Ջումբլաթի հայրական տունը: Ինքը՝ Ուալիդ Ջումբլաթը խուսափում է տեղաշարժվել, զգուշանալով իր դեմ հնարավոր մահափորձից: Ժողովի մասնակիցները ներկայացնում էին լիբանանցի ժողովրդի առավել լայն շերտերն ու համայնքները: Գլխավոր բացակաները շիաների «Հզբոլլահ» եւ «Ամալ» կազմակերպություններն էին, որոնք հրաժարվել էին մասնակցել հանդիպմանը:

Ժողովի ավարտին Ուալիդ Ջումբլաթը տեղական եւ միջազգային մամուլին ներկայացրեց ժողովականների գլխավոր պահանջները՝ սիրիական զինված ուժերի եւ անվտանգության ու հետախուզության ծառայությունների Լիբանանից դուրսբերման հստակ ժամանակացույց, լիբանանյան անվտանգության 7 տարբեր ծառայությունների ղեկավարների հրաժարական, քանի որ, ըստ Ջումբլաթի, նրանք են պատասխանատու նախկին վարչապետ Ռաֆիկ Հարիրիի սպանության գործում, ազատ եւ արդար ընտրությունների անցկացում: Հավելելով իր անձնական տեսակետը, Ջումբլաթը լավագույն ստեղծար համարեց նախագահ Էմիլ Լահուդի հրաժարումը, որից հետո, ըստ նրա, խորհրդարանը կընտրի երկրի նոր նախագահ, որը կանցկացնի խորհրդարանական արդար եւ Սիրիայի կամ արտաքին որեւէ այլ ուժերի կողմից չթելադրված ընտրություններ:

(Այլ մանրամասնություններ՝ 5-րդ էջում):

Հակածխախոտային արշավ Եվրոպայում

Եվրոմիությունում սկսվել է հակածխախոտային լայն արշավ, որն ընդգրկում է մինչեւ 2008 թ. ընկած ժամանակաշրջանը: Ենթադրվում է այդ ժամանակամիջոցում ծախսել 72 մլն եվրո: Նախորդ համանման արշավի ընթացքում 3 տարում ծախսվել էր 18 մլն եվրո:

Եվրոհանձնաժողովի առողջապահության հարցերի պատասխանատու Մարկոս Կիպրիանուն հայտարարել է, որ նախաձեռնության նպատակն է Եվրոպայում կրճատել ծխողների թիվը եւ կանխել ամեն տարի ծխախոտի օգտագործումից առաջացող հարյուր հազարավոր մահերը:

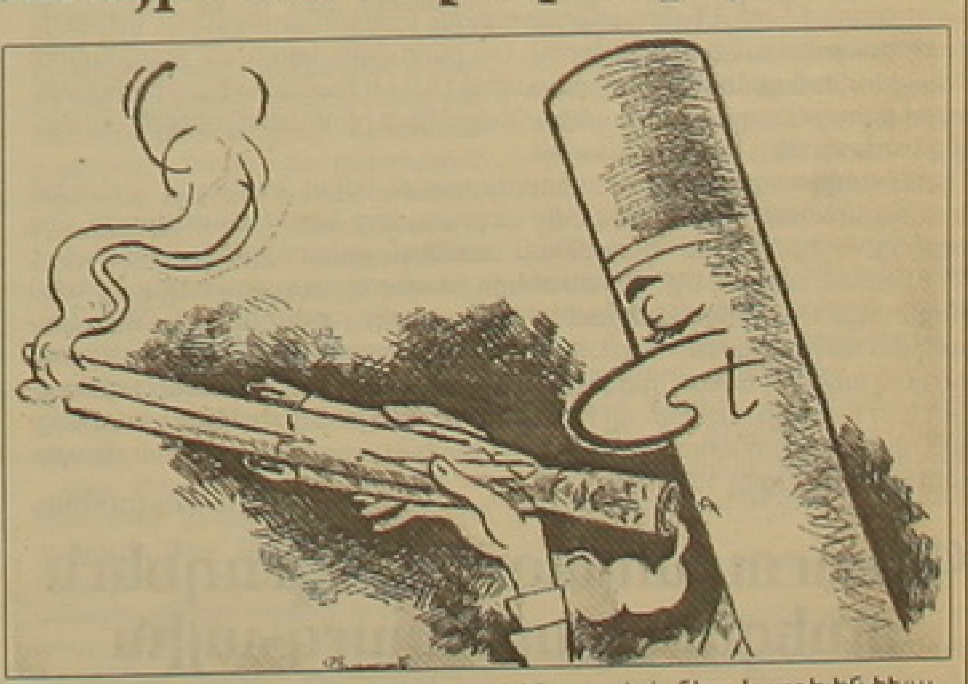

Կիպրիանուի խոսքերով, ծխախոտն ամեն տարի սպանում է 650 հազար եվրոպացիների: Թեեւ շատ երկրներում ներկայումս ծխողների թիվը նվազում է, բայց բազմաթիվ երիտասարդներ եւ ջահել կանայք դարձյալ դառնում են ծխախոտի զոհեր:

BBC-ի տվյալներով, ներկայումս Եվրոմիությունում ծխողների միջին տարիքն իջել է 13-ի, որն անչափ վտանգավոր միտում է: Կիպրիանուն, որն անցյալում ծխող է եղել, այսօր պայքար է ծավալել, որպեսզի ԵՄ երկրները պետական մակարդակով արգելեն հասարակական վայրերում ծխելը:

Հակածխախոտային արշավի ընթացքում ԵՄ անդամ 25 երկրներում հեռուստատեսությամբ կցուցադրվի երիտասարդության առողջ (անծխախոտ) պատկերը, հաղորդումներ կհեռարձակվեն ծխելը թողնելու եղանակների վերաբերյալ եւ այլն: Այս տարվա հուլիսից ԵՄ բոլոր երկրները կարգելեն ծխախոտի գովազդը ռադիոյով, ինտերնետում եւ տպագիր հրատարակություններում: Ծխախոտի հեռուստագովազդը Եվրոմիությունում արգելված է 1989 թվականից:

Երեկվանից Հայաստանում սկսեց գործել հակածխախոտային նոր օրենքը:

Պ. Ռ.

Տիգրան Սարգսյանը վերահաստատվեց Կենտրոնական բանկի նախագահի պաշտոնում

Կենտրոնական բանկի նախագահն ընտրվում է 7 տարին մեկ անգամ, այնպես որ երեկ Տիգրան Սարգսյանի վերահաստատումը հանրապետության գլխավոր ֆինանսիստի պաշտոնում արտակարգ իրադարձություն կարելի է համարել խորհրդարանի համար:

Կենտրոնական բանկի նախագահին վերընտրելու համար փակ գաղտնի քվեարկություն անցկացվեց, որ ավելի շատ բաց ու թափանցիկ կարելի էր անվանել: Առանց քվեախցիկ մտնելու պատգամավորների մեծամասնությունը հենց տեղում ամրագրում էր իր դիրքորոշումը քվեաթերթիկի վրա եւ գցում անթափանց փայտե արկղի մեջ: Երբ փորձեցինք հիշեցնել նրանց, որ քվեարկությունը գաղտնի պիտի ընթանա, պատասխանեցին, որ ընտրողի իրավունքն է փակ քվեարկության ժամանակ բաց ընթացակարգով քվեարկելը: Այդ կարծիքին չէր, սակայն, անկախ պատգամավոր Էմմա Խուդաբաշյանը: Նա հայտարարեց, որ նման կարգ գոյություն չունի:

Ինչեւէ, տեսականորեն փակ, գործնականում բաց քվեարկությանը մասնակցեց 131 պատգամավորներից 92-ը: 86 կողմ, 4 դեմով (2 քվեաթերթ անվավեր էր ճանաչվել) եւ 7 տարի ժամկետով վերահաստատվեցին գործող նախագահի լիազորությունները ԿԲ-ի ղեկավարի պաշտոնում:

Անփոխարինելիները

Մինչ ԱԺ միջանցքում ընթանում էր ԿԲ նախագահի քվեարկությունը, «Արդարություն» խմբակցության անդամ, մասնագիտությամբ տնտեսագետ Թաթուլ Մանասերյանը մամուլի ասուլիս հրավիրեց: Գործնականում բոյկոտի մեջ գտնվող ընդդիմությունը, այնուամենայնիվ, իր պարտքն է համարում ժամանակ առ ժամանակ հրապարակավ քննադատել իշխանությանը:

«Ներկայացնելով Տիգրան Սարգսյանի թեկնածությունը՝ հանրապետության նախագահն ատեստեց երկրի բոլոր տնտեսագետներին ու ֆինանսիստներին», հայտարարեց նա: Ընդդիմադիրը կարծում է, որ հենց ԿԲ նախագահի համար շատ ավելի շահեկան կլիներ, եթե նրանից բացի ներկայացվեին էլի մեկ, երկու թեկնածուներ եւ նրանց հետ համեմատության դաշտում հիմնավորվեր Տիգրան Սարգսյանի առավելությունը:

«Երկրում ստեղծվել է անփոխարինելիության մշակույթ: Իրենց պաշտոններում անփոխարինելի են համարվում նախագահը, վարչապետը, նախարարները»: Ընդունելով հանդերձ Տիգրան Սարգսյանի մասնագիտական որակները, Թաթուլ Մանասերյանը գտնում է, որ նա բազմաթիվ վրիպումներ ու թերացումներ է թույլ տվել: Մասնավորապես հիշատակվեց ոսկու պահուստային պաշարների վաճառքը: «Ոչ մի երկիր չէր գտնի, որ հրաժարվի իր ոսկու պաշարներից: Մեզ մոտ այն ներկայացվեց իբրեւ հաջող գործարք: Մինչդեռ ոսկու գները աճեցին: Երբ մենք ունենք գնումների ենթակա արժույթ, ոսկին եղել եւ մնում է վճարման ամենահուսալի միջոցը»:

Դուրս եկավ «Ազգային միաբանությունից»

«ԱՄ» խմբակցության ներկայացուցիչ Նապոլեոն Ազիզյանը երեկ գրավոր հայտարարություն էր ներկայացրել խմբակցությունից իր դուրս գալու մասին: Դրդապատճառների վերաբերյալ նա ոչինչ չուզեց ասել: Նապոլեոն Ազիզյանը «Նիգ Ապարան» հայրենակցական միության անդամ է: Նապոլեոն Ազիզյանը սերտ հարաբերությունների մեջ է «Ժողպատգամավոր» խմբի հետ: Այնպես որ, ըստ շրջանցիկ լուրերի, նա կամ կհամալրի այս խմբի շարքերը, կամ էլ «Նիգ Ապարանն» այլ պլաններ ունի:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Գործադիրը միայն Հանրապետականինը չէ,...

1-ին էջից

Նախորդ օրը հայտարարությունների ժամին գործադիրի հասցեին «Օրինաց երկրի» հնչեցրած քննադատությանը գիշերային մրցույթների վերաբերյալ վարչապետը պատասխանեց. «Գործադիրը ոչ իմն է, ոչ Հանրապետականինը, ինչ որ հնչում է նրա հասցեին, հավասարապես վերաբերում է կոալիցիայի բոլոր կուսակցություններին: Դաշնակցությունը պատասխանատու է իր 3 նախարարների համար, «Օրինաց երկիրը»՝ իր 3-ի համար, Հանրապետականը՝ 7 կամ 8 նախարարությունների գործունեության համար»:

Եվ Դաշնակցությանն ու «Օրինաց երկրին» խորհուրդ տվեց կրիմինալի եւ իշխանության սերտաճման մասին իրենց հնչեցրած հայտարարությունների փոխարեն կոնկրետ փաստեր ներկայացնել իրենց գործադիրի ղեկավարին:

Հանրապետականի ղեկավարը նաեւ տեղեկացրեց, որ տեղական ինքնակառավարման առաջիկա ընտրություններում կուսակցությունը կջանա պահպանել իր 30 տոկոսանոց ներկայությունը տեղական իշխանության ասպարեզում:

Հայտնի է, որ կոալիցիոն կուսակցություններն առանձին-առանձին են գնում տեղական ինքնակառավարման ընտրությունների, առայժմ նրանց միջեւ թեկնածուների կամ վերաբաժանումների վերաբերյալ բանակցություններ չեն եղել:

Դիմումները կուղարկվեն ԱՄՆ

«Ազգն» իր համարներում բազմիցս անդրադարձել է մինչեւ 1915 թ. ներդրած ավանդների փոխհատուցմանը, որի իրականացման համար 2004 թ. սեպտեմբերի 17-ին ՀՀ արդարադատության նախարարությունում ստեղծվել էր խորհրդատվական հանձնաժողով: Նա ընդունում, ստուգում, թարգմանում էր հայցվորների դիմումները՝ հետագայում ԱՄՆ-ի համաձայնագրի հիմնադրամի խորհրդին ուղարկելու համար: Դիմումների ընդունման վերջին ժամկետը փետրվարի 28-ն էր:

Երեկ արդարադատության նախարարության նշյալ հարցերով զբաղվող խորհրդատվական հանձնաժողովի աշխատակից **Նորա Սարգսյանը** մեզ հայտնեց, որ դիմումների ընդունման ժամկետն ավարտված է: Հավաքվել է 1211 դիմում, որից 921-ը, աշխատակցի խոսքերով, առաջիկա երկու օրերին կուղարկվեն ԱՄՆ համաձայնագրի հիմնադրամի խորհրդին, իսկ 290-ը կուղարկվեն մինչեւ մարտի 16-ը: Երկրորդ փուլով ուղարկվող 290 դիմումներում դեռ կան բացթողումներ, պակաս փաստաթղթեր, դրա պատճառով էլ դիմումների այդ քանակի ուղարկումը հետաձգվել է մինչեւ մարտի 16-ը: Ներկայացված դիմումների ընդհանուր քանակում պոլիս (ապահովագրական վկայական) է ներկայացրել 13 հոգի:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Գյումրու ապագա լրագրողներն ունեցան համակարգչային լսարան

Հայաստանում Մ.Նահանգների փոխդեսպան Էնթոնի Գոդֆրին երեկ Գյումրու պետական մանկավարժական ինստիտուտի ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետում պաշտոնապես բացեց համակարգչային լսարան, տրամադրելով 21 համակարգիչ, ավելի քան 100 գիրք: Մ.Նահանգների պետքարտուղարության համալսարանների գործընկերության ծրագրի շրջանակներում ինստիտուտը համագործակցում է Ֆլորիդայի A&M համալսարանի հետ, վերապատրաստվում է դասախոսական կազմը եւ մշակվում են առարկայական ծրագրերը:

Վրաստանին մտահոգում է Մեծամորի ատոմակայանը

Իսկ Ֆրանսիային՝ Պանկիսի կիրճը, որտեղ արտադրում են քիմիական եւ կենսաբանական զենք

«Վրաստանն անհանգստացած է իր սահմանների հարեւանությամբ ատոմակայանի առկայությամբ», ըստ «Ազատության» երեքշաբթի օրը ասել է Վրաստանի ազգային անվտանգության խորհրդի քարտուղար Գելա Բեժուաշվիլին: Անդրադառնալով Վրաստանին սպառնացող վտանգներին, նա Թբիլիսիում լրագրողներին ասել է, որ Մեծամորի ատոմակայանը գտնվում է սեյսմիկ գոտում եւ ամեն մի վթար կարող է հանգեցնել էկոլոգիական աղետի, ինչը «մահացու կլինի ողջ տարածաշրջանի համար»:

«Ազգի» կողմից հիշեցնենք, որ տարիներ շարունակ եւ այսօր Մեծամորում արտադրվող էլեկտրաէներգիան արտահանվում է նաեւ Վրաստան, ընդ որում անհամեմատ ավելի ցածր գներով, քան հասնում է հայ սպառողներին: Մի շարք առիթներով վրաց պաշտոնյաները շնորհակալություն են հայտնել Հայաստանին՝ անխափան էլեկտրաէներգիա մատուցելու համար: Եվրամիությունն ու ԱՄՆ-ը Հայաստանին հորդորում են փակել Մեծամորի ատոմակայանը, դրա դիմաց առաջարկելով շուրջ 100 մլն եվրո: Մինչդեռ Երեւանի պաշտոնյաները նշում են, որ այլընտրանքային էներգիայի հզորություններ ստեղծելու համար երկրին անհրաժեշտ է 1 մլրդ դոլար:

Ի դեպ, եթե Վրաստանին մտահոգում է Մեծամորի ատոմակայանը, ապա Ֆրանսիան անհանգստացած է Վրաստանի Պանկիսի կիրճով: «Միջազգային ահաբեկիչները քիմիական եւ կենսաբանական զենք են արտադրում Պանկիսի կիրճում», Լիոն քաղաքում երեքշաբթի օրը կենսաահաբեկչությանը նվիրված միջազգային գիտաժողովում հայտարարել է Ֆրանսիայի ներքին գործերի նախարար Դոմինիկ դե Վիլեպենը:

Ըստ վրացական «Կավկազպրես» գործակալության, Ֆրանսիայի հատուկ ծառայությունների տրամադրության տակ կան փաստաթղթեր, որոնք վկայում են վրաց-չեչենական սահմանի մերձակայքում «Ալ Ղաիդայի» կողմից զանգվածային բնաջնջման զենքի արտադրության մասին: Ֆրանսիացի նախարարը նշել է, որ սիբիրախտով, ռիսինով եւ բոտուլիզմով թունավոր վարակիչներ օգտագործելու՝ Աֆղանստանում վերապատրաստում անցած «Ալ Ղաիդայի» խմբերը «Թալիբանի» պարտությունից հետո տեղափոխվել են Վրաստանի Պանկիսի կիրճ, որտեղ շարունակել են իրենց փորձերը քիմիական եւ կենսաբանական զենքի արտադրության ուղղությամբ:

Վրաստանի ներքին գործերի նախարար Վանո Մերաբիշվիլին, ըստ Ինտերֆաքսի, մեկնաբանելով ֆրանսիացի իր գործընկերոջ հայտարարությունը, ասել է, որ Թբիլիսին այդ մասին որեւէ տեղեկություն չունի:

Գեորգի Խաչիձեն Սամցխե-Ջավախքի նոր լիազոր

Մցխեթա Մթիանեթի երկրամասում Վրաստանի նախագահի նախկին լիազոր Գեորգի Խաչիձեն նշանակվել է Սամցխե-Ջավախքում Միխայիլ Սաակաշվիլու լիազորը (կամ ինչպես ընդունված է ասել՝ նահանգապետ), այդ պաշտոնում փոխարինելով Հայաստանում Վրաստանի նախկին դեսպան Նիկոլոզ Նիկոլոզիշվիլուն, այդ մասին, ըստ «Նովոստի» գործակալության, ասել է Վրաստանի վարչապետ Զուրաբ Նողաիդելին:

Վարչապետը նշել է, որ 31-ամյա Խաչիձեն շատ լավ է աշխատել Մցխեթա Մթիանեթում եւ այնտեղ կուտակած փորձն ու գիտելիքները կօգտագործի Սամցխե-Ջավախքում: Խաչիձեն մասնագիտությամբ կենսաբան է: 2004 թ. Վրաստանի խորհրդարանի պատգամավոր է ընտրվել նախագահ Սաակաշվիլու «Միացյալ ազգային շարժում» կուսակցության ցուցակով:

Փաստորեն Սամցխե-Ջավախեթիում, որի բնակչության մոտ կեսը հայեր են, իսկ Ջավախքում՝ բնակչության բացարձակ մեծամասնությունը, տեղի է ունենում իշխանության վերաբաշխում: Հայտնի է, որ Շեւարդնաձեի իշխանության տարիներին եւ Սաակաշվիլու իշխանության առաջին տարում այս երկրամասում տնտեսական լծակները կենտրոնացած էին հանգուցյալ վարչապետ Զուրաբ Ժվանիայի համախոհների ձեռքում: Ժվանիայի մահից կամ սպանությունից հետո, ինչպես կանխատեսում էին քաղաքական վերլուծաբանները, Սաակաշվիլին իր թիմակիցներին է նշանակում Սամցխե-Ջավախքի կարեւորագույն պաշտոններում:

Եվրոհանձնաժողովը հրապարակել է Հայաստանի մասին զեկույցը

Երեկ Եվրոհանձնաժողովը հրապարակել է եվրոպական հարեւանության քաղաքականության շրջանակներում պատրաստված Հայաստանի, Ադրբեջանի, Վրաստանի, Եգիպտոսի եւ Լիբանանի վերաբերյալ զեկույցները, հաղորդում է «Մեդիամաքսը»:

Բրյուսելում հրապարակված զեկույցների հիման վրա Եվրամիության խորհուրդը պետք է որոշում կայացնի եվրոպական հարեւանության քաղաքականության շրջանակներում Հարավային Կովկասի երեք երկրների համար անհատական ծրագրերի ստեղծման ուղղությամբ աշխատանք սկսելու մասին:

Հրապարակված զեկույցներում վերլուծվում է քաղաքական, տնտեսական եւ համակարգային բարեփոխումների ընթացքը՝ հիմնականում շեշտը դնելով այն ոլորտների վրա, որոնք հիմք են ծառայելու ապագա անհատական ծրագրերի համար: Այդ ծրագրի հիմնական նպատակն առաջիկա երեք կամ հինգ տարիներին ԵՄ-ի հետ հարաբերությունների օրակարգի որոշումն է՝ քաղաքական երկխոսության եւ տնտեսական ինտեգրացիայի խորացման նպատակով:

Հիշեցնենք, որ 2004 թ. հունիսի 14-ին Հայաստանը, Ադրբեջանը եւ Վրաստանը մաս կազմեցին ԵՄ-ի նոր հարեւանության քաղաքականությանը, ինչը ենթադրում է հարաբերությունների նոր մակարդակ կովկասյան հանրապետությունների եւ ԵՄ-ի միջեւ:

Նախիջեւան ժամանող թուրքերին արդեն վիզա է անհրաժեշտ

Մարտի 1-ից Նախիջեւան ժամանող Թուրքիայի քաղաքացիները պարտավոր են մուտքի վիզա ստանալ Կարսում Ադրբեջանի գլխավոր հյուպատոսությունում: Հիշեցնենք, որ ամիսներ առաջ Անկարան վիզային կարգ մտցրեց Նախիջեւանից Թուրքիա անցնող ադրբեջանցիների համար: Իգդիր քաղաքի արդյունաբերողների եւ առեւտրականների ընկերության նախագահը կարծիք է հայտնել, որ վիզային կարգը կվնասի թուրք-ադրբեջանական առեւտրային հարաբերություններին, հաղորդում է «Ազատությունը»:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայություն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն /հեռ 529353
Համակարգչային շարվածք
«Ազգ» թերթի
Թերթի նյութերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Աբովյան փողոցը կդառնա՞ ցուցադրական եւ օրինակելի

«Կենտրոն» կանաչապատում փակ բաժնետիրական ընկերության փոխտնօրեն Արտակ Մարուքյանի ասելով, Երեւանը կանաչ քաղաք դարձնելուն խանգարում է ոռոգման ջրի խնդիրը, որի համար այս տարի նախատեսվում է իրականացնել ոռոգման համակարգի ստեղծման մոտ 52 մլն դրամ արժողության ծրագիրը` քաղաքապետարանի եւ «Կենտրոն» թաղապետարանի հովանավորությամբ: «Երեւաննախագիծ» ինստիտուտում արդեն պատրաստվել են ոռոգման համակարգի սխեմաները, վերանորոգման աշխատանքները կսկսվեն այս տարվա ապրիլից: «Նախկինում քաղաքի բոլոր այգիները եղել են քաղաքապետարանի ենթակայության տակ: Այժմ կարելի է ասել, ոռոգման համակարգ բոլորովին գոյություն չունի: Անցյալ տարի սկսեցինք Աբովյան պուրակի եւ գյուղակադեմիայի այգու կանաչապատումը: Ոռոգման խողովակաշարի բացակայության պատճառով անմխիթար է հատկապես Օղակաձեւ զբոսայգու 5-6-րդ հատվածների վիճակը» ասաց նա:

Քաղաքի կենտրոնական մի քանի հատվածների, այդ թվում Հանրապետության հրապարակի ծաղկապատումը կսկսվի մայիսի 20-ից:

Իսկ ինչո՞ւ ոչ գարնան սկզբից, հնարավոր չէ՞ օրեցօր գորշ քաղաք դարձող Երեւանի գոնե մի քանի հատվածներում ծաղիկներ տեսնել մարտից մինչեւ նոյեմբեր: ՓԲԸ-ի կանաչապատման եւ բարեկարգման բաժնի պետ Սամվել Աղաջանյանը հավելեց, որ դրա պատճառներից մեկը նյութական միջոցների սղությունն է: Մարտի 15-ից ապրիլի 15-ը Կենտրոն համայնքում կտնկվի մոտ 1480 ծառ, հիմնականում Մաշտոց, Ամիրյան, Տերյան, Թումանյան, Խանջյան եւ մյուս փողոցներում, որից հետո մոտ 13 հազար թուփ եւ 115 հազարից ավելի ծաղկի սածիլներ կտնկվեն Կենտրոնի տարբեր հատվածներում: Դրանց մեջ չի մտնում Վերնիսաժի այգին, որի բարեկարգման, կանաչապատման, աղբահանման ու այլ պարտականությունները դրված են սեփականատիրոջ` «Հարություն Նավասարդյան» ՍՊԸ-ի վրա, սակայն արդեն քանի տարի այգում ոչ մի բարեկարգում չի կատարվում, մինչդեռ այնտեղ առեւտուր անողների թիվն անընդհատ ավելանում է:

Այգու վերին` Նալբանդյան փողոցի հատվածում երբեմն կարելի է տեսնել այնտեղ աշխատող «Կենտրոն» կանաչապատման աշխատողներին: Պրն Մարուքյանի ասելով, այգու այդ հատվածը, մինչեւ նախկին Ալավերդյան փողոցի (Հանրապետության) «քրչի շուկան» իրենց խնամքի տակ է, ուրբաթ եւ երկուշաբթի, այսինքն` տոնավաճառի նախորդ եւ հաջորդ օրերին իրենց բանվորներն այդ տարածքը մաքրում են:

Իսկ Աբովյան փողոցը, որն արդեն վերածվում է սրճարանային նոր գոտու, դեռ երկա՞ր է մնալու կանաչապատողների ուշադրությունից դուրս: «Այս տարի Կենտրոն թաղապետարանը նպատակ ունի քաղաքի այդ կարեւորագույն փողոցը դարձնել ցուցադրական` կանաչապատման ու մաքրության առումներով: Կհաջողվի՞ արդյոք Աբովյան պուրակից մինչեւ Հանրապետության հրապարակ ունենալ օրինակելի փողոց, մեծ մասամբ կախված է նաեւ սեփականատերերից, որովհետեւ նրանց գերակշիռ մասը զլանում է մաքրել իր խանութի, շինության տարածքը, ուր մնաց թե ծաղկապատման հարցով զբաղվի: Իր շրջապատը մաքուր պահելու կուլտուրա չունեցողից ինչպե՞ս կարելի է ավելին պահանջել», ասաց նա:

Քաղաքի գլխավոր` Մաշտոցի պողոտայով «Կենտրոն» կանաչապատումը զբաղվում է 2004 թվականի գարնանից, այստեղ եւս ոռոգման ջրի բացակայությունը կանաչապատման համար լուրջ դժվարություններ է ստեղծում, նույն խնդիրը գոյություն ունի նաեւ Տիգրան Մեծի պողոտայում: Թե որքա՞ն կտեւի ոռոգման համակարգի վերանորոգումը, պրն Մարուքյանը կոնկրետ ժամկետ չնշեց, նրա հավաստմամբ, դա երկարատեւ աշխատանք է:

Անցած տարի, քաղաքապետարանի հանձնարարականով, իրենք վերահսկել են Օղակաձեւ զբոսայգու որոշ հատվածները, հաճախ խնամել նաեւ սեփականաշնորհվածները: Զարմանալի է, որ քաղաքապետարանը սեփականատերերի նկատմամբ բավական բարեհաճ է եւ ոչ մի տույժ չի սահմանում պարտավորությունները չկատարողների նկատմամբ: Իբրեւ փայլուն ապացույց կարելի է բերել ինչպես Օղակաձեւ զբոսայգու որոշ հատվածների, այնպես էլ Վերնիսաժի այգու սեփականատերերին: Իհարկե, կան նաեւ բարեխիղճները, ինչպես օրինակ, «Կոնգրես» հյուրանոցի դիմացի այգու սեփականատերը, որի շնորհիվ անցած ամառ այդ տարածքը քաղաքի ծաղկաշատ մի քանի հատվածներից մեկն էր:

Փոխտնօրենը նշեց, որ 1 քմ կանաչ գազոն ունենալու եւ պահպանելու համար սեփականատերը պետք է վճարի մոտ 20 հազար դրամ: Ծաղկապատումն ավելի էժան է, սակայն դրա համար հարկավոր է ունենալ հոգատար ու իր գործը սիրող գյուղատնտես, ինչպես, օրինակ, Աբովյան պուրակի գյուղատնտես տիկին Ֆլորան, որի մասին «Ազգն» անցած տարի նյութ էր հրապարակել:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Ժողովրդավարությունը դարձել է ինչ-որ ցուցադրական բան

ԵՐԵՎԱՆ, 2 ՄԱՐՏԻ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ներկա պայմաններում Հայաստանի Սահմանադրությունում փոփոխություններ կատարելու նպատակահարմարության, ինչպես նաեւ երկրի արտաքին եւ ներքին քաղաքականության մեջ ստեղծված իրավիճակի քննարկմանն էր նվիրված մարտի 2-ի «կլոր սեղանը»: Միջոցառումը կազմակերպել էին Ազգային ժողովրդավարական միության նախագահ **Վազգեն Մանուկյանը**, Սոցիալիստական ուժերի եւ մտավորականության միության քաղաքական քարտուղար **Աշոտ Մանուչարյանը** եւ «Ազգային ինքնորոշում» միավորման նախագահ **Պարույր Հայրիկյանը**:

«Միակ ուղին, որը հնարավորություն կտա նորմալ պետություն կառուցելու, ժողովրդավարությունն է, որի զարգացումը պետք է ամրագրված լինի սահմանադրության համապատասխան դրույթներով», հայտարարեց Վազգեն Մանուկյանը: Այսպես, ըստ նրա, Հայաստանի դատարանների կախվածությունը գործադիր իշխանությունից բացատրվում է ոչ միայն ԽՍՀՄ-ից ժառանգություն մնացած ավանդույթներով, այլեւ նրանով, որ, ըստ էության, գործող սահմանադրությունը չի ապահովում դատարանների իրական անկախությունը: Մանուկյանն ափսոսանք հայտնեց նաեւ այն առնչությամբ, որ ժողովրդավարությունը Հայաստանում դարձել է ոչ թե բնական գործընթաց, այլ «ինչ-որ ցուցադրական բան»: Նրա գնահատմամբ, այն տպավորությունն է ստեղծվում, որ Հայաստանը սոսկ արտաքին ուժերին ցուցադրում է իր նվիրվածությունը ժողովրդավարական արժեքներին:

Աշոտ Մանուչարյանն իր ելույթը նվիրեց այն իրավիճակի բնութագրմանը, որ ստեղծվել է հետխորհրդային տարածքում: Այսպես, ըստ նրա, հետխորհրդային որոշ երկրներում հաստատվել է կառավարման քրեական համակարգ, որի հիմքում ընկած է միայն իշխանության գագաթին գտնվող անձանց նեղ շրջանակի շահերի սպասարկումը: Նա հայտարարեց, որ այդ երկրներում հաստատված կարգը ոչ մի դեպքում չի կարելի անվանել սահմանադրական: Նման «քրեական կարգը» ենթադրում է իշխանությանը մոտ կանգնած քրեածին խմբերի կամքի կատարում այդ երկրների դատարանների կողմից: Բացի այդ, շատ կուսակցություններ եւ զանգվածային լրատվամիջոցներ ներքաշվում են նյութական արժեքների վերաբաշխման յուրատեսակ համակարգի մեջ: «Շատ հաճախ այս կամ այն հետխորհրդային պետության վարքագիծը որոշվում է այս կամ այն հանցավոր խմբի շահերով, որոնք գործում են բացառապես իրենց անձնական շահերի օգտին», նշեց Մանուչարյանը:

Դրա հետ մեկտեղ, երկու քաղաքական գործիչներն էլ դժվարացան հստակ պատասխանել հատկապես այժմ սահմանադրությունում փոփոխություններ կատարելու նպատակահարմարության վերաբերյալ հարցին:

Ընդդիմությունը եւս մեկ անգամ ապավինելու է հասարակության ակտիվությանը

«Ժողովուրդը կվստահի ընդդիմությանը հանուն վերջինիս ազնվության»

Համոզված է Ստեփան Դեմիրճյանը

Խաղաղ ճանապարհով ժողովրդավարություն հաստատելու ձգտում ունեցող քաղաքական ուժերի հետ համագործակցելու պատրաստ հայրենական ընդդիմության պահանջներն ու ելակետերը չեն փոխվել: Հաղթանակի հասնելու երաշխիքն էլ նույնն է` հասարակության ակտիվությունը. «Հայերի մենթալիտետը թույլ չի տա հանդուրժել անարդարությունները», երեկ Մամուլի ազգային ակումբում վերահաստատեց Ստեփան Դեմիրճյանը. «Ժողովուրդը կվստահի, գիտի, որ դաշինքն ազնիվ է գործել»: Այս փաստարկի վրա էլ կառուցվեց ողջ ասուլիսը, որի ընթացքում Դեմիրճյանը մի քանի անգամ ասաց. «Կոնկրետ քայլերի մասին թույլ տվեք այսօր չխոսել, վերլուծություններ չներկայացնել: Ես ոչ էլ երբեւիցե ժամկետներ եմ նշել: Ուղղակի վերահաստատում եմ, որ շատ հետեւողական ենք լինելու»: Թե այդ հետեւողականությունը քաղաքական ուժերի ո՞ր ձեւաչափով է դրսեւորվելու, բանախոսը չհստակեցրեց` պատճառաբանելով. «Քանի դեռ ընտրություններ չկան, ավելորդ եմ համարում ձեւաչափերից խոսելը: Ասեմ միայն, որ մենք պատրաստ ենք ընտրություններին, իսկ ընդդիմությունը երբեք չի սպասել»: Սակայն սա չի նշանակում, թե չսպասող ընդդիմությունը կարող է իշխանափոխության հարցում արտաքին միջամտություն հանդուրժել:

PHOTOLURE

Եվս մեկ անգամ ժողովրդին ապավինած ընդդիմության առաջին դեմքերից մեկը` Ստեփան Դեմիրճյանը հայտնեց, որ այս իշխանությունն անկախ ընդդիմության ուժեղ կամ թույլ լինելուց, անկախ նրանից` դաշինքում հակասություններ կա՞ն, թե՞ ոչ, դատապարտված է, քանի որ ուժով իշխանությունը պահելն անհնար է: Թերեւս այսքանով ավարտվեց ապագային առնչվող զրույցը, իսկ անցյալին անդրադարձը հետեւյալն է. «Հայրենական ընդդիմությունը հաղթել է, պարզապես ուժի կիրառման եւ լրագրողների մասնագիտական պարտքի կատարման մեջ թերանալու` պատճառով այդ հաղթանակը չի ամրագրվել:

Բայց վերջակետը չի դրվել, գործընթացը չի ավարտվել: Իսկ ընդդիմությունն ի վիճակի է այն հասցնել տրամաբանական ավարտին»: Այդ ավարտին հասնելու գործողությունները չմասնավորեցնելով, Դեմիրճյանը վստահեցրեց, որ ընդդիմությունն ակտիվ է լինելու ու քանի որ երկիրը զարգանում է նախադեպերով, ապա իշխանության քաղաքակիրթ փոխանցման նախադեպ է ստեղծելու, հատկապես որ «դաշինքում ամեն ինչ նորմալ է, երկրում նորմալ չէ»: Նախադեպի ստեղծման ժամկետների մասին հարցին Ստեփան Դեմիրճյանը պատասխանեց. «Ինձանից օր, ամիս չեք լսի»:

ՆԱՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Հ. Գ. - Ընդդիմության գործունեությունը, Ստեփան Դեմիրճյանի հավաստմամբ, իրենց կողմից վաղուց վերլուծվել ու գնահատվել է: Սակայն գնահատականը չհրապարակվեց, որպես այդպիսին կարելի է ընկալել միայն վերը ներկայացված մեջբերումը: Ինչը, սակայն, լիարժեք հիմք չի տալիս գնահատելով բանախոսի մատնանշած ընդդիմության ազնիվ գործունեությունը, եւս մեկ անգամ նույն ուժին վստահելու:

Անկանոն ախտահանում, մեծ աղմուկ

Երեկ խմբագրությունն ահազանգ ստացավ, որ Քանաքեռ-Զեյթուն համայնքում գտնվող կենդանաբանության ինստիտուտի շրջակայքում հաստաբուն բարդիներ են հատվում: Տեղում պարզվեց, որ Պ. Սեւակ փողոցում Քանաքեռ-Զեյթուն համայնքի «Կանաչապատում» ընկերությունն օրվա ընթացքում երկու բարդի է հատել եւ պատրաստվում է հատել եւս երեքը: Ընկերության տնօրեն **Աշոտ Թութխանյանն** ասաց. «Համայնքում կատարվում են չորացած ծառերի եւ վթարային ծառերի սանիտարական հատման աշխատանքներ: Ծառերից մեկն այնպիսի վիճակում էր, որ ձեռքով հրելով ենք ցած տվել»:

Կենդանաբանության ինստիտուտի աշխատակից, Երեւանի կանաչ տարածքների պաշտպանության դաշինքի անդամ **Սիլվա Ադամյանը**, որ ծառերի հատումից բարկացած ահազանգել էր լրատվամիջոցներին, հավաստիացնում էր, թե ճիշտ է, բարդիները 20 տարեկան էին, բայց բողբոջած էին, թե անցյալ տարի եւս ծառեր էին հատել, խոստացել, որ նորերը կտնկեն, բայց մինչ օրս ոչինչ չեն արել: «Վթարային ծառի վրա կարող է 1-2 կանաչ լինել, բայց դա ոչինչ չի նշանակում», ասաց Թութխանյանը: Նա վստահեցրեց, որ թաղապետարանում հանձնաժողովը կազմել է տվյալ ծառերի հատումը թույլ տվող մասնագիտական համապատասխան ակտը: Ինչ վերաբերում է նոր ծառերին, ընկերության տնօրենը հավաստիացրեց, որ միայն Պ. Սեւակ փողոցում այս տարի 200 ծառ է տնկվելու:

Սիլվա Ադամյանն ասաց, որ երբ ինքն անձամբ քաղաքի գլխավոր դենդրոլոգ Մաքսապետյանին տեղյակ պահեց բարդիների հատման մասին, վերջինս զայրացած ասաց, որ ինքը տեղյակ չէր եւ դեմ է դրան: Թութխանյանը համաձայնեց, որ բացթողում է եղել եւ ասաց, որ հարցը շուտով կքննարկեն Մաքսապետյանի հետ:

Ցավոք, օրվա ընթացքում չկարողացանք զրուցել Մաքսապետյանի հետ: Գլխավոր դենդրոլոգի տեսակետն իմանալուն պես կներկայացնենք մեր ընթերցողին:

Թ. Մ.

2 օթեւան անօթեւան անչափահասների համար

Երեւանի Աջափնյակ թաղամասում եւ Գյումրիում ստեղծվում են ապաստարաններ անչափահաս անօթեւան երեխաների համար: Շինարարական աշխատանքներն արդեն սկսվել են Աջափնյակում, դրանք նախատեսվում է ավարտել մայիսին: Գյումրու կենտրոնի շինարարությունը կսկսվի ապրիլին, ավարտել հունիս-հուլիսին: Օթեւանների կառուցումը ֆինանսավորվում է Համաշխարհային բանկի ճապոնական դրամաշնորհային ծրագրի միջոցով: Ծրագրի երկրորդ փուլում հավանաբար հերթը կհասնի նաեւ չափահաս թափառաշրջիկներին:

Կ. Դ.

Վրիպակ

«Ազգի» երեկվա համարում տպագրված «Գարունն այնքան սրճարաններ է բացել Աբովյան փողոցում» նյութում տեղ է գտել տպագրական վրիպակ, որի համար հայցում ենք մեր ընթերցողների ներողամտությունը:

Շուտով կքանդվի ոչ թե Աբովյան 32, այլ 3/2 շենքը:

«ՔԱՂԱՔԱԿԱՆԱՑՎԱԾ» ԴՊՐՈՑՆԵՐ

Դպրոցի տնօրենը՝ քաղաքական կատեգորիա

Տնօրենների ընտրությունն իրականացվում է ուժային միջավայրի թելադրանքով

Մի քանի օր առաջ խորհրդարանի կրթության, գիտության, մշակույթի եւ երիտասարդության հարցերի հանձնաժողով էր զանգահարել Շիրակի մարզի գյուղերից մեկի մի ուսուցչուհի: Նա 15 տարի եղել է գյուղական դպրոցի տնօրենը, 20 տարվա մանկավարժական ստաժ ունի: Աշխատանքը կորցնելու վտանգ առաջացրել է, որքան էլ տարօրինակ է, նրա եւ գյուղապետի քաղաքական համոզմունքների տարբերությունը: Ուսուցչուհին հարում է մի կուսակցության, գյուղապետը՝ մեկ այլ: Նույնիսկ 8-ամյա կրթություն չունեցող գյուղապետը որոշել է, որ գյուղական դպրոցի տնօրեն պետք է դառնա իր քաղաքական կողմնորոշմանը մոտիկ մեկ այլ անձնավորություն: Իր այս «տեսակետը» նա «կամ ես, կամ նա»-ի գողական սկզբունքով պարտադրում է նաեւ մարզպետարանին, հավանաբար, ինքնավստահության բավարար պաշար ունենալով նախորդ ընտրություններից:

Աշնանը կմեկնարկեն տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունները: Այս խորքի վրա հատկապես դպրոցները դարձել են տեղական ինքնակառավարման ու նրանց իշխանության պահապան թաղային հեղինակությունների համար հետաքրքրության առարկա: «Քրեական բեսպրեդելը» գործողության մեծ դաշտ է գրավել նաեւ կրթական ապարատում:

Զարմանալի է, որ կրթության նախարարությունը շարունակում է անմասն մնալ այնպիսի կարեւոր գործընթացից, ինչպիսին է տնօրենների ընտրությունը: Ըստ գործող կարգի, տնօրեններին ընտրում է հատուկ խորհուրդը, որի կազմում միայն մարզպետարանների ու թաղապետարանների ներկայացուցիչներն ու ծնողներն են: Ոչ մասնակցության, ոչ ձայնի իրավունքով այս կարեւոր միջոցառմանը չեն մասնակցում կրթության մարզային վարչություններն ու նախարարությունը: Գործընթացը միանգամայն անվերահսկելի է դարձել:

Սովորաբար ե՛ւ խորհրդարանական, ե՛ւ նախագահական, ե՛ւ տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների ժամանակ հանրակրթական դպրոցների շենքերն ընտրատեղամասերի են վերածվում: Այս հանգամանքը ճակատագրական ներգործություն է ունեցել նաեւ դպրոցի տնօրենների ընտրության վրա: Այս հաստատություններում սեփական թեկնածու ունենալու սկզբունքը, հատկապես երբ մի քանի ամիս է մնացել տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններին, ոչ մի բանի առջեւ չի կանգնեցնում ոչ տեղական մանր ու մեծ իշխանավորներին, ոչ էլ նրանց հլու ու վայրենի կամակատար հեղինակություններին: Այս կամ այն դպրոցում սեփական մարդն ապահովելով, տեղական իշխանավորն արդեն վստահ է, որ ապագա ընտրություններում այս կամ այն տեղամասն իրենն է լինելու եւ միանգամայն կառավարելի:

«Համատարած բնույթ են ստացել նաեւ այն իրողությունները, երբ դպրոցական խորհրդի «որոշումով» մասնագիտական բարձր որակով, փորձառու տնօրենները դուրս են մղվում այս հաստատություններից», ասում է ԱԺ կրթության, գիտության, մշակույթի եւ երիտասարդության հարցերի հանձնաժողովի անդամ, «Օրինաց երկիր» խմբակցության քարտուղար Հեղինե Բիշարյանը:

Ապօրինաբար պաշտոն գրաված նոր տնօրենը, բնականաբար, գործում է նույն սկզբունքներով, որոնց շնորհիվ ինքը հայտնվել է այդտեղ, անարդար «վիրահատություններով» կատարելով, անառողջ ու անթույլատրելի մթնոլորտ ստեղծելով կոլեկտիվում: Բնականաբար, կրթական նպաստավոր միջավայրի հավանականության մասին ավելորդ է անգամ խոսել:

Հանրակրթական դպրոցների տնօրենների կամայականության զոհ դարձած ուսուցիչների բողոքի հայցերը վերջին 2 տարվա ընթացքում ավելի ու ավելի հաճախ են հայտնվում դատական ատյաններում: Անարդար որոշումներով աշխատանքից ազատված ուսուցիչների թիվը հազարների է հասնում: Իրողությունը, կարելի է ասել, համատարած բնույթ է կրում:

Կրթական վիճակագիրների համար բավականին հետաքրքրական է ներկա պահին հանրակրթական դպրոցների տնօրենների որակական ցենզերի ուսումնասիրությունը, ովքեր են նրանք, ինչ կրթություն ունեն, հասարակական ինչ շերտ են ներկայացնում: Հատկապես օպտիմալացման՝ ուսուցիչների համար ցավագին ընթացքով այս միջոցառման ընթացքում զանգվածային բողոքների թիրախը հենց նրանք դարձան իրենց ինքնիշխան ու ապօրինի որոշումներով:

Հեղինե Բիշարյանը մատնացույց է անում հանձնաժողովին ու իրեն հղված այս կամ նման բովանդակությամբ նամակ-բողոքների մի հսկայական կապոց: Բազմաթիվ բողոքներ են ստացվում Լոռու, Շիրակի գյուղերից, Արթիկից, Սպիտակից:

Սովորաբար իրողությունները հետազոտելու համար հատուկ պատվիրակություններ են մեկնում «դեպքի վայրերը», սակայն որպես կանոն, նրանց այցից հետո ամեն ինչ շարունակվում է նույն ընթացքով: Նույնիսկ այսպիսի ներկայացուցչական խմբերի միջամտությունը ոչնչով չի օգնում: Վանաձորի դպրոցներից մեկից դուրս մնաց մանկավարժական գիտությունների թեկնածու տնօրենը, որի մասին պատգամավորը տեղեկացրեց նույնիսկ ԱԺ հայտարարությունների ժամին:

Իհարկե, պատճառները խորքային են՝ պայմանավորված օրենսդիր մարմնի հեղինակության բացակայությամբ եւ դրա ներկայացուցիչների համեմատ առավել իրական իշխանություն ունենալու տեղական հեղինակությունների վստահությամբ:

«Ես կարծում եմ, որ վերահսկողական տեսչություններ պիտի ստեղծվեն նաեւ հանրակրթական համակարգում, ամենուր դրանք կան, բացի այս ոլորտից, եւ դպրոցները բարձիթողի վիճակում են հայտնվել: Ափսոս է, որ կրթության նախարարության ներկայացուցիչը դիտորդի կարգավիճակով է մասնակցում դպրոցի տնօրենների ընտրություններին, ե՛ւ նախարարությունը, ե՛ւ կրթական վարչությունները իրենց ներկայացուցիչները պիտի ունենան այդ խորհուրդներում», ասում է Հեղինե Բիշարյանը:

Պատկերը կամբողջանա, եթե ասենք, որ կրթության նախարարությունը շատ հաճախ անտեղյակ է, թե ինչ է կատարվում իր տնօրինության ենթակա ոչ միայն քաղաքային, այլեւ գյուղական, ու առավել եւս հեռավոր գյուղերի դպրոցներում: Նույնիսկ նախարարի խոստովանությամբ, «լուրջ խնդիրներ կան տարբեր դպրոցներից ստացվող տեղեկատվությունների հետ, միասնական համակարգ այս ապարատում չկա»:

Վիճակը վատթար է նախադպրոցական կրթության բնագավառում: Այստեղ էլ գործում են նույն սկզբունքները, ինչ դպրոցների տնօրենների պարագայում: Հիշատակենք, որ նախադպրոցական կրթարանները եւս ընտրությունների օրերին ընտրատեղամասերի են վերածվում:

Անկախացման առաջին տարիներին ցածր աշխատավարձի, կադրերի պակասի պատճառով դպրոց ներխուժեցին կրթության համակարգի հետ կապ չունեցող հազարավոր մարդիկ: Խառնաշփոթը շարունակվում է նաեւ այսօր, այս անգամ տնօրենների մակարդակով:

Ուսուցման եվրոպական չափանիշներին ինտեգրվելով՝ նմանակվեց նաեւ դպրոցների տնօրենների ընտրության այս կարգը, որ բնականաբար պիտի հակադրվեր այդ չափանիշներից շատ հեռու, այլ սովորություններով ու մտածելակերպով գործող միջավայրի մեխանիզմին:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Թե ինչու բնակարանը զննեցին դատախազության կոլեգիայի նիստից հետո

Հունվարի 17-ին ամերիկահայ բարերարներ Ջորջ եւ Քերոլայն Նաջարյաններն ընդդեմ ՀՀ գլխավոր դատախազության որոշման դատական նիստը հետաձգվեց մեկ շաբաթով (Տես նաեւ՝ «Նաջարյանների գործը փորձաքար է սփյուռքահայ ներդնողների համար», http://www.hetq.am/arm/court/050 2-naj.html): Սա արդեն երկրորդ նիստն է, որ անհայտ պատճառներով հետաձգվում է: Չնայած նախագահող դատավոր Ա. Պողոսյանը հայտնեց, որ դատավոր Եվա Դարբինյանի հիվանդությունն է դատական նիստի հետաձգման պատճառը, սակայն մեր աղբյուրները հայտնեցին, որ Ե. Դարբինյանն այդ օրը գտնվում էր դատարանում:

2004 թ. մայիսի 22-ին Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների դատարանի որոշմամբ առաջին անգամ Գրիգոր Իգիթյանի բնակարանում կատարվել է խուզարկություն: Դրանից երկու օր առաջ ՀՀ գլխավոր դատախազության քննչական վարչության ավագ քննիչ Ա. Նադիրյանը միջնորդել է դատարանին կայացնել խուզարկության որոշում՝ «...հաշվի առնելով, որ նախաքննության տվյալներով բավարար հիմքեր կան ենթադրելու, որ Գրիգոր Իգիթյանի բնակարանում կան գործի համար նշանակություն ունեցող... փաստաթղթեր, ինչպես նաեւ հաշվապահական հաշվառման վերաբերյալ տեղեկություններ... խոշոր չափերի դրամ, տարադրամ, թանկարժեք իրեր, ինչպես նաեւ գործի համար նշանակություն ունեցող այլ իրեր ու առարկաներ...»: Ավագ քննիչը, ըստ երեւույթին, դրանով փորձել է պարզել, թե ինչ կարողություն ունի Գ. Իգիթյանը, որ նման մեծ չափի գումարներ է ներդրել այդ շենքերի կառուցման համար: Ըստ Գրիգոր Իգիթյանի՝ «Զորագյուղ» թաղամասի երկու շենքերի շինարարությունն իրականացնելու համար ծախսել է մոտ 400 հազար դոլար: Դատախազության քննիչները, բնականաբար, պետք է պարզեին, թե որտեղից նրան այդ փողերը: Եվ, ըստ երեւույթին, այդ նպատակով է որոշում կայացվել խուզարկություն կատարել Գ. Իգիթյանի բնակարանում: Քրեական գործի 7-րդ հատորում առկա խուզարկության արձանագրության մեջ նշված է հայտնաբերված 6 փաստաթղթերի մասին, որից հետո գրված է. «Խուզարկության ժամանակ այլ փաստաթղթեր, պայմանագրեր եւ գործի համար նշանակություն ունեցող այլ առարկաներ, ինչպես նաեւ՝ **խոշոր չափերի դրամ, տարադրամ, թանկարժեք իրեր չհայտնաբերվեցին**»: Վերջին բառերն ընդգծում ենք՝ ցույց տալու համար քննչական խմբի հետագա գործողությունների անհեթեթությունը եւ «գործ դատավորելու ձիրքը»:

Իսկ հիմա ներկայացնենք 2004 թ. հոկտեմբերի 2-ին նույն ավագ քննիչ Ա. Նադիրյանի՝ Գրիգոր Իգիթյանի բնակարանում զննում կատարելու որոշումը: Գ. Իգիթյանը իր վերջին ցուցմունքներում նշել էր, որ կինը ժամանակին մեծ ժառանգություն է ստացել ծնողներից: Քննիչ Ա. Նադիրյանը այս անգամ Իգիթյանի բնակարան այցելելիս անհրաժեշտ է համարել «ներգրավել հնաոճ իրերի եւ գեղանկարների գնահատման բնագավառի գիտելիքների տիրապետող մասնագետի»: Քննիչը որոշել է այդ գործով մասնագետ նշանակել Գագիկ Աշուղաթոյանին: Վերջինս Հայաստանի նկարիչների միության անդամ է, աշխատել է «Հայէքսպերտիզա»-ում որպես հնաոճ իրերի բաժնի փորձագետ: Ներկայումս «Անտիկ» ՍՊԸ-ի տնօրենն է:

Մի քանի ամիս առաջ խուզարկություն կատարած բնակարանում, որտեղ թանկարժեք իրեր չէին հայտնաբերվել, այս անգամ զննությամբ հայտնաբերում են «գանձեր»: «...Հյուրասենյակի դռանը հարակից ձախ պատի վրա կախված է գեղանկար, որի չափերն են 80x38 սմ եւ որի վրա առկա է թանգարանային շրջանակը «E Fassati» մետաղյա պիտակով մակագրությամբ... Նկարի վրա պատկերված է տեսարան Վենետիկից եւ, ըստ մասնագետ Գ. Աշուղաթոյանի հայտարարության, նշված գեղանկարը կատարված է կտավի վրա յուղաներկով, 19-րդ դարի 2-րդ կեսի ժամանակաշրջանի նկարչի վրձնի աշխատանք է, լավ պահպանված է. վերականգնման հետքեր չկան, շուկայական արժեքը կազմում է 4-5 հազար դոլար»: Զննությամբ քննիչները, մասնագետը եւ ընթերականները այս անգամ «հայտնաբերում» են մեծ թվով թանկարժեք իրեր՝ հնաոճ ժամացույց, մի շարք ոսկյա եւ արծաթյա հնաոճ իրեր, զարդեր, սպասք եւ այլն:

Զարմանալի է, թե ինչու քննիչ Նադիրյանը այդ թանկարժեք իրերը չէր հայտնաբերել հինգ ամիս առաջ կատարած բնակարանի խուզարկության ժամանակ: Այս հարցին, իհարկե, ամենից առաջ Նադիրյանը կարող է պատասխանել, նոր միայն՝ նրան հրահանգ տվողները:

Սակայն ամենաէականն այն է, որ բնակարանի զննումը այս գործի վերջին քննչական գործողությունն է: Դրանից հետո քննիչը կայացրել է իր որոշումը՝ քրեական գործով վարույթը կարճելու մասին:

Իսկ ամենաուշագրավն այն է, որ բնակարանի զննությունից երկու ժամ առաջ կայացել է ՀՀ գլխավոր դատախազության կոլեգիայի նիստը, որտեղ ավագ քննիչ Ա. Նադիրյանը կոլեգիայի անդամներին ներկայացրել է Նաջարյանների գործը:

Դատախազության մեր աղբյուրներից մեկը, որի անունը հասկանալի պատճառներով չենք կարող նշել, հայտնեց, որ ՀՀ գլխավոր դատախազը կոլեգիայի նիստի սկզբում հայտնել է, որ այս գործում շահարկվում է իր եղբոր անունը, հետեւաբար ինքը չի կարող «մասնակցել» այդ քննարկմանը եւ որոշման կայացմանը: Երբ ավագ քննիչ Ա. Նադիրյանը ներկայացրել է գործը, տրվել են մի քանի հարցեր: Բնականաբար, հարցերից մեկը հետեւյալն էր՝ պարզե՞լ է արդյոք քննիչը Գ. Իգիթյանի եկամուտների աղբյուրները: Քննիչը հայտնել է՝ այո: Կոլեգիայի հենց այս նիստում է որոշվել քրեական գործը կարճել:

Իսկ կոլեգիայի նիստից մեկ օր առաջ՝ 2004-ի հոկտեմբերի 1-ին, ամերիկահայ բարերար Քերոլայն Նաջարյանը առանձնազրույց է ունեցել ՀՀ գլխավոր դատախազ Աղվան Հովսեփյանի հետ: Քերոլայն Նաջարյանը այդ հանդիպման մանրամասների մասին առայժմ լռում է: Սակայն հիշեցնենք, որ հենց այս հանդիպումից հետո են Ջորջ եւ Քերոլայն Նաջարյանները բաց նամակով դիմել լրատվամիջոցներին:

ԷԴԻԿ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Փետրվարի 16-ին ամերիկյան «Ուոլ սթրիթ ջորնըլ» թերթում հրապարակած հոդվածով Ռոբերտ Պոլլոքը խստագույն քննադատելով Թուրքիայում միանձնյա իշխող իսլամամետ «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության կառավարությանը, կառավարամետ «Ենի շաֆաք» թերթին մեղադրել էր, թե «հանցավոր անցյալ» ունի: Վերլուծաբանը փետրվարի 19-ին «Ամերիկայի ձայն» ռադիոկայանի ինտերնետային էջում տեղադրված հարցազրույցով խոստովանել էր, որ իր հոդվածն ռաքերական հանդուրժողականություն է ցուցաբերում: «Ենի շաֆաքի» կառավարամետության հանգամանքը հիմք է տալիս ենթադրելու, որ դրան ակամա նպաստում է վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի կառավարությունը:

Օգտվելով առիթից նշենք, որ Էրդողանի կառավարությունը երկրի համար կենսական խնդիրների հետ նախորդներից ժառանգություն է ստացել նաեւ Թուրքիայի հայկական քաղաքականությունը: Թեեւ ազգային անվտանգության խորհրդում որոշակի կրճատվել է զինվո-

Ջանքերի տարագայում խնդրո առարկան ազգային անվտանգության խորհրդի նույն օրվա նիստն էր, որին փետրվարի 26-ի համարում անդրադարձել է «**Ազգը**» եւ որոշակի տեղեկություններ հաղորդել նիստի որոշումների մասին: Թուրքիայի արտաքին քաղաքականության «կաղապարների» մեջ «Ռադիկալը» առանձնակի տեղ է հատկացնում Հայաստանի առնչությամբ Թուրքիայում գոյություն ունեցող տեսակետներին եւ համեմատում է նոր տեսակետների հետ: Ըստ թերթի, Անկարայի վրա Բաքվի ճնշումներով պայմանավորվող նախկին տեսակետը բացառում էր Հայաստանի հետ որեւէ երկխոսությունը, քանի դեռ նա դուրս չի եկել Ադրբեջանի գրավյալ տարածքներից:

Էրդողանի կառավարությունը չի վերանայել Թուրքիայի հայկական քաղաքականությունը

Սակայն վերանայման պատրաստակամությունը նրան այնուամենայնիվ տարբերում է նախորդներից

արտահայտում է Թուրքիայի նկատմամբ Վաշինգտոնի պաշտոնական տեսակետները: Դրանք բնույթով բացասական են:

Ինչո՞վ են պայմանավորված այդ տեսակետները եւ ինչո՞ւ են բացասական, բոլորովին այլ հարց է: Բայց որ «Ենի շաֆաքն», անկախ Պոլլոքի մեղադրանքից, որպես կառավարամետ թերթ գոնե Հայաստանի հարցում անհամեմատ հավասարակշիռ է, քան ազատ խոսքի, ժողովրդավարության, մարդու իրավունքների ջատագովների մեջ ախոյանի կոչմանը հավակնող «Հյուրիեթը», ակնհայտ է: Էլ չենք խոսում «Թերջումանի», «Աքշամի», առավել եւս «Ենիչաղի» մասին, որը փետրվարի 25-ի համարում Հայոց ցեղասպանության եւ Սեւրի պայմանագրի ճանաչման հարց բարձրացնելու համար ֆրանսիացի խորհրդարանական Ժակ Թուբոնին լկտիաբար «շուն» է անվանում:

«Ենի շաֆաքը» պաշտպանելով հանդերձ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատման համար Հայաստանին նախապայմաններ առաջադրելու Թուրքիայի դիրքորոշումն ու Հայոց ցեղասպանության հարցում թուրքական ժխտողականությունը, այնուամենայնիվ, փորձում է զերծ մնալ հայերի ազգային արժանապատվությունը վիրավորելու գայթակղությունից, մեր հանրապետության նկատմամբ չի դիմում սանձարձակությունների, չնայած ժխտողականությանն, այնուամենայնիվ, ընդունում է, որ Հայոց ցեղասպանությունը ծանր հետեւանքներ է ունեցել հայ ժողովրդի համար, դա համարում է չկարգավորված հարց նաեւ Թուրքիայի համար, թերեւս դրանով էլ հարցը պահում է թուրքական հասարակության օրակարգում:

Դրանում կարելի է համոզվել՝ ծանոթանալով «Ենի շաֆաքի» «Հայկական հանդիպում» խորագրով հոդվածին, որն Ալի Բայրամօղլու ստորագրությամբ հրապարակվել է 2004 թ. նոյեմբերի 21-ին: Այլ կերպ, այս թերթը Հայաստանի եւ Հայոց ցեղասպանության հարցերում ի տարբերություն մյուսների, թուրքական իրականության մեջ հարական իշխանության ներկայացուցիչների թիվը, սակայն դա չի խանգարում, որ բանակը երկրում շարունակի վերահսկել ինչպես օրենսդիր, այնպես էլ գործադիր իշխանությունների գործունեությունը: Այս ամենը, անկախ ցանկությունից, ինչպես նաեւ Հայաստանի հետ հարաբերությունները կարգավորելու ԱՄՆ-ի ու ԵՄ-ի պահանջներից, ակամա կաշկանդում է Էրդողանի կառավարությանը:

Այս պայմաններում նա ուժի մեջ թողնելով Հայաստանի նկատմամբ նախորդ կառավարությունների որդեգրած քաղաքականության հակահայկական դիրքորոշումը, դրա վերանայման պատրաստակամություն է հայտնում: Թեեւ այդ պատրաստակամությունը չի հանգեցնում քաղաքականության վերանայմանը, բայց եւ այնպես թուրքական հասարակությանը հետզհետե համոզում է, որ վերանայումը դառնում է անհրաժեշտություն:

Դա յուրատեսակ զսպաշապիկի դեր է խաղում վարչապետ Էրդողանի եւ արտգործնախարար Աբդուլլահ Գյուլի համար: Նրանք հակառակ Սուլեյման Դեմիրելի, Թանսու Չիլլերի, առավել եւս Բյուլենթ Էջեւիթի, Հայաստանի վրա ո՛չ հոխորտում են, ո՛չ պետության ղեկավարին անհարիր արտահայտություններ թույլ տալիս, ո՛չ էլ տեղի անտեղի սպառնում մեր հանրապետությանը: Այլ կերպ՝ եթե Էրդողանի կառավարությունը նույնիսկ չի նպաստում հայթուրքական հարաբերությունների կարգավորմանը, գոնե երկու երկրների միջեւ լարվածության հավելյալ պատճառներ չի ստեղծում: Սա դրական զարգացում է:

Անկախ աղբյուրներից, դրական պետք է համարել Թուրքիայի հակահայկական քաղաքականությունը վերանայելու Էրդողանի կառավարության պատրաստակամությունը, որի վկայությունը «Պետությունը տարիներ է վերացնում» խորագրով թուրքական «Ռադիկալ» թերթի փետրվարի 25-ի համարում հրապարակված հոդվածն է, որտեղ մասնավորում են արտաքին քաղաքականության մեջ արմատացած «կաղապարների» հաղթահարման ջանքերը:

Ինչ վերաբերում է նոր տեսակետին, ապա «Ռադիկալը» դա հետեւյալ կերպ է ներկայացնում. «Թուրքիան ԱՄՆ-ի եւ ԵՄ-ի աջակցությամբ ի վիճակի է լուրջ դեր խաղալ Ղարաբաղից Հայաստանի դուրսբերման գործում: Դրա համար առաջընթաց է անհրաժեշտ երկկողմ հարաբերություններում: Թուրքիայի հայկական սահմանի բացմամբ Հայաստանը կարող է պատասխանել հողային պահանջներից հրաժարվելու կարգի պատմական փաստերով եւ այլ նախաձեռնություններով: Վաշինգտոնի աջակցությունն ստանալու դեպքում հնարավոր են ղարաբաղյան հիմնահարցում Հայաստանի զիջումները: Դա կնպաստի ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի գործունեության աշխուժացմանը»:

«Ռադիկալի» ներկայացրած հին ու նոր տեսակետների տարբերությունը մեծ չէ, չհաշված այն, որ Հայաստանի հարցում Թուրքիան հետայսու չպետք է Ադրբեջանի պատանդը դառնա: Սակայն կարեւորը սույն տեսակետները չեն, այլ Հայաստանի նկատմամբ Թուրքիայի որդեգրած քաղաքականության դիրքերի սպառումը, որը վերանայում է ենթադրում: Ըստ երեւույթին դրա անհրաժեշտությունը թուրքական հասարակության հետ սկսել է գիտակցել նաեւ Թուրքիայի ազգային անվտանգության խորհուրդը, որ այդ քաղաքականությունը վերանայելու Էրդողանի կառավարության պատրաստակամությանն ի պատասխան, Հայաստանի հարցում արմատացած տեսակետներին գոնե ձեւականորեն նորերն է հակադրում: Սա, որպես տեսակետները վերանայելու պատրաստակամության դրսեւորում, նույնպես դրական պետք է համարել այն առումով, որ վերանայումն օրակարգային է դառնում նաեւ ազգային անվտանգության խորհրդի համար:

ՏԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

«Բախում կզայրանա, եթե Թուրքիան սահմանը բացի»

Օրերս, ինչպես այդ մասին մարտի 2-ի համարում նշում է «Հյուրիեթ»-ը», Յըլդըզի ճարտարագիտական համալսարանում կազմակերպվել է «Կայունության եւ համագործակցության ակնկալիքները Կովկասում» թեմայով համաժողով: Ելույթ ունենալով համաժողովում «Ադրբեջանի խաղաղության եւ հակամարտությունների կարգավորման կենտրոնի» տնօրեն Էլխան Մեհդիեւը ներկաներին նախազգուշացրել է, որ Ադրբեջանի հարաբերությունները Թուրքիայի հետ կփչանան, եթե թուրքական պետությունը, տեղի տալով ԱՄՆ-ի եւ ԵՄ-ի ճնշումներին, Հայաստանի առջեւ բացում ի իր սահմանները: Այնուհետեւ նա ցի իր սահմանները: Այնուհետեւ նա շարունակել է. «Այդ դեպքում հայերը դուրս չեն գա Ադրբեջանի տարածքներից: Ռուսաստանը շարունակում է զինել Հայաստանին, իսկ Թուրքիան որեւէ նպաստ չի բերում Ադրբեջանին: Այդ իսկ պատճառով Թուրքիայի նկատմամբ հարգանքը Ադրբեջանում նախկինի համեմատ զգալի նվազել է»:

Ըստ երեւույթին Մեհդիեւը ելույթում քննադատել է Լեռնային Ղարաբաղի նկատմամբ ԱՄՆ-ի որդեգրած դիրքորոշումը եւ նրա հետաքրքրությունները այնտեղ նավթային շահերով է պայմանավորել, որ Հարվարդի համալսարանի կասպյան հետազոտությունների կենտրոնի տնօրեն Բրենդա Շաֆֆերը պատասխանել է. «Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ առկա Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցով ԱՄՆ-ը հետաքրքրվում է ոչ թե նավթի, այլ խաղաղության համար»:

Հ. Չ.

Ռայս. «Սիրիան խոչընդոտ է մերձավորարեւելյան բարեփոխումների ճանապարհին»

ԱՄՆ պետքարտուղար Կոնդոլիզա Ռայսը խստիվ դատապարտել է Սիրիայի միջամտությունը հարեւան պետությունների ներքին գործերին: Վաշինգտոնում ելույթ ունենալով՝ Ռայսը Դամասկոսին կոչ է արել պատասխանատվություն ստանձնել սեփական գործողությունների համար, որոնք «սպառնում են խաղաղությանը»:

Պետքարտուղարը Սիրիային մեղադրել է, թե նա խոչընդոտում է իրաքցիների, լիբանանցիների եւ պաղեստինցիների իղձերի իրականացմանը, մասնավորապես աջակցելով իրաքցի ապստամբներին եւ պաղեստինցի արմատականներին:

Սա Վաշինգտոնից Սիրիայի հասցեին հնչած թերեւս ամենախիստ հայտարարությունն է: «Մենք սկսում ենք Սիրիան իրական խոչընդոտ համարել Մերձավոր Արեւելքի զարգացման ճանապարհին», հայտարարել է Ռայսը:

Միաժամանակ նա դիմել է լիբանանցիներին, հորդորելով անցկացնել թափանցիկ եւ ժողովրդավարական ընտրություններ: «**Ազգն**» արդեն տեղեկացրել է, որ վերջին երկու շաբաթներին ընդդիմության անցկացրած բողոքի զանգվածային ցույցերից հետո Լիբանանի վարչապետը հրաժարական է տվել եւ այժմ օրակարգում նախագահի հրաժարականի հարցն է: «Լիբանանցիները փողոցներում սիրիացիներին հորդորում են տուն վերադառնալ եւ Լիբանանին թույլ տալ ինքնուրույն տնօրինել սեփական ճակատագիրը», Վաշինգտոնում հայտարարեց Ռայսը:

Նրա ելույթից մի քանի ժամ առաջ «Թայմ» հանդեսին տված հարցազրույցում Սիրիայի նախագահ Բաշար Ասադը հայտարարեց, թե Լիբանանում շուրջ 30 տարի տեղաբաշխված սիրիական զորքերը կարող են դուրս բերվել առաջիկա մի քանի ամիսներին: Ասադի կարծիքով, դուրսբերման նախապայմաններն են Լիբանանում կարգուկանոնի պահպանումը եւ հենց Սիրիայի անվտանգության ապահովումը:

Ռայսի խոսքերով, ամերիկացիները պահանջում են, որ Սիրիան Լիբանանից շուտափույթ դուրս բերի ինչպես իր զորքը, այնպես էլ անվտանգության ուժերը: BBC-ն մեջբերում է նրա այն կոչը, որ Լիբանանը պետք է ձերբազատվի «արտաքին թունավոր ազդեցությունից»:

Բուն Լիբանանում երեկ ընդդիմությունը նախագահի հետ սկսել է քննարկել վարչապետի պաշտոնի նոր թեկնածությունների հարցը:

Իրաքում սպանվել է հատուկ տրիբունալի դատավորներից մեկը

Երկու ուժեղ պայթյուն Բաղդադում

Բաղդադում սպանվել է նախկին վարչակարգի ղեկավարներին, այդ թվում Սադդամ Հուսեյնին դատելու նպատակով ստեղծված հատուկ տրիբունալի դատավորներից մեկը: «Ֆոքս նյուզ» հեռուստաընկերության տվյալներով, դատավորը եւ նրա ազգականը սպանվել են անհայտ անձանց հարձակման ժամանակ: NBC հեռուստաընկերությունը նշում է, որ սպանության նախօրեին հայտարարվել էր, թե դատվելու են Հուսեյնի 5 հանցակիցներ, այդ թվում նրա խորթ եղբայրներից մեկը: Բոլորն էլ մեղադրվում են 1992 թ. հետո Իրաքում հալածանքների սանձազերծման մեջ: Դատավարության օրը դեռեւս հրապարակված չէ:

Ֆրանսպրեսը հաղորդում է առավել որոշակի տեղեկություններ: Դատական աղբյուրներ վկայակոչելով՝ գործակալությունը նշում է, որ Բաղդադում երեքշաբթի օրն անհայտ զինյալ անձանց կրակոցներից սպանվել են հատուկ տրիբունալի դատավոր Բարվիզ Մոհամմեդ Մարուանը եւ նրա որդի Արայանը: Սպանությունը տեղի է ունեցել նրանց տան մոտ: Հաղորդվում է, որ զոհերը քրդեր են: Արայանը հիշյալ տրիբունալի ծառայողներից էր:

2003 թ. դեկտեմբերին կոալիցիոն ուժերի հիմնած հատուկ տրիբունալն ունի երկու տասնյակ դատավոր եւ նույնքան էլ պետական մեղադրող: Գլխավոր ամբաստանյալներից 12-ը ներկայումս պահվում են Բաղդադի օդանավակայանի մերձակա գաղտնի կառույցում: Դաշնակից Բաղդադի մերձակայքում ամերիկացիները ռազմական օբյեկտներից մեկում մեկուսի պահում են Սադդամ Հուսեյնին:

Բաղդադում միաբեկչությունները չեն դադարում: Երեկ առավոտյան միանգամից երկու ուժգին պայթյուն է որոտացել մայրաքաղաքի տարբեր մասերում: Ֆրանսպրեսի տվյալներով, առաջին դեպքում ականված ավտոմեքենա է պայթեցվել իրաքյան բանակի հավաքագրման կետի մոտ: Պայթյունից զոհվել է 6 մարդ, 28-ը վիրավորվել են: Իրաքի ներքին գործերի նախարարության խոսնակն ասել է, որ ավտոմեքենան պայթեցրել է մի մահապարտ ահաբեկիչ:

Երկրորդ պայթյունը տեղի է ունեցել Բաղդադի արեւմուտքում՝ Զադրիա թաղամասի երկհարկ կամրջի մոտ: Տվյալ դեպքում զոհերի վերաբերյալ ոչինչ չի հաղորդվում:

Բուշի դեմ մահափորձ ծրագրած Աբու Ալին խոստովանել է իր հանցանքը

Նախագահ Ջորջ Բուշի դեմ մահափորձ նախապատրաստած Ահմեդ Օմար Աբու Ալին դատարանում խոստովանել է, որ ինքը կապված է «Ալ Ղաիդայի» հետ:

Աբու Ալիի գործով որպես վկա հանդես եկած ՀԴԲ գործակալ Բարրի Քոուլը Ալեքսանդրիայում տեղի գործակալությանը հայտնել է, որ հարցաքննությունների ընթացքում Աբու Ալին «ֆանիցս» խոստովանել է, որ Սաուդյան Արաբիայում ուսանելու տարիներին մասնակցել է Բուշին սպանելու եւ ԱՄՆ տարածքում 2001 թ. սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությունները կրկնելու ծրագրերի քննարկմանը:

Քոուլի խոսքերով, Աբու Ալին նաեւ մասնակցել է ամերիկացի կոնգրեսականների եւ զինվորների սպանության, ինչպես նաեւ ամերիկյան ռազմանավերում ահաբեկչությունների իրականացման ծրագրերի քննարկմանը:

Աբու Ալիի ասածները հաստատվում են ավելի վաղ «Ալ Ղաիդայի» սատուցի ներկայացուցիչներից մեկի հայտնած տեղեկություններով: Կան ապացույցներ, որ Աբու Ալին հանդիպումներ է ունեցել «Ալ Ղաիդայի» սատուցի առաջնորդներից մեկի հետ:

Սաուդյան Արաբիայում 2003 թ. հունիսին ձերբակալված Աբու Ալին այս տարվա փետրվարի 22-ին արտաքսվել է ԱՄՆ: Ըստ պաշտոնական մեղադրանքի, արաբական ծագումով 23-ամյա ամերիկացին ծրագրել է Ջորջ Բուշի սպանության երկու սցենար՝ կրակոց մոտ տարածությունից եւ ականված ավտոմեքենայի պայթեցում նախագահական շքախմբի անցնելու պահին:

Պ. Բ.

Հայ կինոյի մեծ հաջողությունը Լոնդոնում

Փետրվարի 11-ից 17-ը Լոնդոնի Ֆրանսիական ինստիտուտի «Լյումիեր» կինոդահլիճում տեղի ունեցավ հայ կինոյի փառատոն՝ «Վերադարձ Ավետյաց երկիր» խորագրով: Կազմակերպիչներն էին անգլիացի կինոլրագրող, «Թայմ աութ» շաբաթահանդեսի աշխատակից եւ «Վըրթիգո» կինոամսագրի գլխավոր խմբագիր Գարիթ Էվանսը եւ ամերիկաբնակ դերասանուհի եւ ֆիլմարտադրիչ Նորա Արմանին: Փառատոնի հովանավորներն էին Լոնդոնի Ֆրանսիական ինստիտուտը, Մեծ Բրիտանիայի Կինոյի խորհուրդը, «Ֆիլմ Լոնդոն», «Բենյան թրասթ», Լոնդոնում եւ Նյու Յորքում գործող «Բեմ արթ» կազմակերպությունները, ՀԲԸՄ Լոնդոնի մասնաճյուղը եւ այլք: Հայ կինոյի փառատոնը Ֆրանսիական ինստիտուտի կինոծրագրի մաս էր կազմում, որին հաջորդեց Էմիր Կուստուրիցայի ֆիլմերի ցուցադրությունը:

Լոնդոնում հայ կինոյի փառատոն առաջին անգամ կայացել էր 25 տարի առաջ՝ անգլիական թատրոնի բեմադրիչ եւ գրող Հովհաննես Փիլիկյանի ջանքերով: Երկրորդ անգամ էր հայ կինոյի մեծ փառատոն կազմակերպվում Անգլիայում, ուստիեւ տպավորիչ չէր հանդիսատեսի մեծ հետաքրքրությունը եւ ակտիվությունը ցուցադրություններից հետո: Դահլիճը մշտապես լեփ-լեցուն էր, մարդիկ հերթ էին կանգնում տոմս գնելու համար, իսկ նրանց մեջ քիչ չէին ոչ հայերը: Մինչեւ անգամ տարբեր երկրներից մարդիկ էին ժամանել Լոնդոն՝ հատկապես այս փառատոնին ներկա գտնվելու համար, որոնց թվում՝ ամերիկացի կինոբեմադրիչ Բրեյդոն Քինգը, որը պատրաստվում է ֆիլմ նկարահանել Հայաստանի մասին:

Փառատոնը բացվեց Տիգրան Խզմալյանի «Պիեռլեկինո կամ օդից թեթեւ» (Հայաստան, 2000) շարժանկարով, որ ներկայացրեց հեղինակը: Հաջորդ օրը հանդիսականները դիտեցին Կարինե Թորոսյանի (Կանադա) փորձարարական ժապավենների մի փունջ եւ ֆրանսաբնակ ռուս բեմադրիչ Հիներ Սալեմի «Լիմոնի օղի»՝ Հայաստանում նկարահանած կինոնկարը (Հայաստան-Ֆրանսիա-Իտալիա-Շվեյցարիա, 2003): Փետրվարի 13-ին հանդիսականները դիտեցին Ատոմ Եղոյանի (Կանադա) հայ-կանադագերմանական արտադրության «Օրացույց» ֆիլմը (1993) եւ Արտավազդ Փելեշյանի (Հայաստան) կարճամետրաժ կինոնկարների ծրագիրը: Նույն օրը տեղի ունեցավ «Հայ ազգային կինոն» վերնագրով կլոր սեղան, որին մասնակցում էին Գարիթ Էվանսը, Նորա Արմանին, Կարինե Թորոսյանը եւ Հայաստանից հրավիրված հյուրերը՝ կինոբեմադրիչ Տիգրան Խզմալյանը եւ Կինոգետների եւ կինոլրագրողների ընկերակցության հայկական մասնաճյուղի փոխնախագահ Արծվի Բախչինյանը: Հայաստանում եւ Սփյուռքում այսօր առկա կինոյի ներկա վիճակը քննելուց հետո նրանք պատասխանեցին հանդիսասրահում գտնվողների հարցերին:

Հաջորդ օրերին ներկայացվեցին Սերգեյ Փարաջանովի «Նռան գույնը» (Հայաստան, 1969), Հարություն Խաչատրյանի «Վերադարձ Ավետյաց երկիր» (Հայաստան, 1991) եւ «Վերջին կայանը» (Հայաստան-ԱՄՆ-Մեծ Բրիտանիա, 1995), Սերժ Ավետիքյանի եւ Լեւոն Մինասյանի «Terra Emota» եւ «Lux Aeterna» (Հայաստան-Ֆրանսիա, 1999), Ատոմ Եղոյանի «Արարատ» (Կանադա-Ֆրանսիա, 2002), Դոն Ասկարյանի «Կոմիտաս» (Գերմանիա, 1988) ֆիլմերը: Փետրվարի 16-ին տեղի ունեցավ քննարկում՝ «Արարատը», ցեղասպանության հիշողությունը եւ հայ կինոն» թեմայով, որին մասնակցում էին Գարիթ Էվանսը, Արշիլ Գորկու մասին ծավալուն կենսագրական հատորի հեղինակ Նուրիցա Մաթոսյանը, պատմաբան Արա Սարաֆյանը, Նորա Արմանին եւ Արծվի Բախչինյանը: Հանդիսասրահում ներկա էր նաեւ Եղոյանի «Լուսավոր գալիք» եւ «Արարատ» կինոնկարների դերակատար Յան Հոլմը: Փառատոնը փակվեց Տիգրան Խզմալյանի «Սերտեմբեր» («Lovember», Հայաստան, 2004) կինոնկարի ցուցադրությամբ:

Կինոթատրոնի սրահում ներկայացված էին ամերիկացի լուսանկարչուհի Ան Դոհերթիի՝ Հայաստանում կատարած լուսանկարները եւ Կարինե Թորոսյանի՝ իր կինոնկարների առանձին կադրերի պատկերներ: Հանդիսատեսներին անվճար տրամադրվում էին գեղեցիկ տպագրությամբ իրականացված փառատոնի կատալոգը եւ ծրագիրը: Կանադայից ժամանած Յան Բալֆուրը «Արարատ» ֆիլմի ցուցադրությունից առաջ ներկայացրեց իր եւ Ատոմ Եղոյանի խմբագրությամբ վերջերս հրատարակված «Տակագրեր. կինոյի օտարության վերաբերյալ» գիրքը: Իսկ կինոլրագրողներ, Հայաստանի եւ հայ կինոյի մասին հոդվածների հեղինակներ Գարիթ Էվանսը եւ Ջեյմս Նորթոնը հաճելի անակնկալ մատուցեցին՝ փառատոնի հայաստանցի հյուրերին ընծայելով 2004-ին Վիեննայում լույս տեսած «Արտավազդ Փելեշյան. Մեր դարը» անգլերեն ծավալուն ժողովածուն, որ ընդգրկում է հայ կինոյի մեծ վարպետի ֆիլմերից պատկերաշարեր, ինչպես նաեւ հատվածներ սցենարներից, հարցազրույց, ֆիլմագրություն եւ այլ արժեքավոր նյութեր:

Փառատոնին երկու անգամ անդրադարձավ Բի-Բի-Սի-ն՝ միջազգային լրատվությունը ու նաեւ՝ թուրքական ծառայությունը. ցուցադրվելիք կինոնկարները նախօրոք ներկայացված էին «Թայմ աութ» հանդեսում: Թե՛ Ֆրանսիական ինստիտուտի, թե՛ փառատոնի կազմակերպիչների եւ հյուրերի համար հաճելի անակնկալ էր ամեն անգամ դահլիճը բազմամարդ տեսնելը: Լոնդոնում գտնված օրերին «Օփեն դիմոկրասի» ինտերնետային կայքէջից պատվեր ստացանք՝ հոդված գրելու հայ կինոյի վերաբերյալ: Ծանոթացանք կինոգետ Թիմ Քենեդիի հետ, որն աշխատություն է գրում կինոյում ազգային ինքնության դրսեւորումների մասին եւ ուսումնասիրության մեջ ներառել է նաեւ հայ կինոն: Շատերը հայ կինոգործիչների հետ համագործակցության ուղիներ էին փնտրում եւ ցանկություն հայտնում ավելի հաճախ դիտելու հայկական ժապավեններ: Հիրավի ուրախալի էր տեսնել միջազգային շրջանակներում հայ կինոյի հանդեպ հետաքրքրությունը, ինչը եւս մեկ անգամ մեզ համոզում է, որ հայ կինոյի ապագան այնքան էլ մռայլ չէ...

ԱՐԾՎԻ ԲԱԽՉԻՆՅԱՆ

Պոեզիայի եւ երաժշտության երկխոսություն

Եղիշե Չարենց եւ Տիգրան Մանսուրյան

Համահայտ է Տիգրան Մանսուրյանի սերը հանճարեղ բանաստեղծ Ե. Չարենցի հանդեպ: Եթե Չարենցը կենդանի լիներ, անկասկած կսիրեր հայ մեծ կոմպոզիտորի երաժշտական ստեղծագործությունները: Երբ ծնվեց Տիգրան Մանսուրյանը, Չարենցն արդեն չկար: Բայց դա չխանգարեց կոմպոզիտորին թափանցել բանաստեղծի հուզաշխարհը, տեղել իր սրտի ուզածը, ապրել նրանով ու ապրեցնել նաեւ մեր ժողովրդին:

Ինչպես «Ոսկան ախպեր», «Կռունկ», «Ծիծեռնակ» ստեղծագործությունները եւ Կոմիտասի հորովելները, «Ես իմ անուշ Հայաստանի» երգը եւս կհարատեւի դարեր շարունակ ու հարազատ կդառնա բոլոր սերունդների համար: Դրա հաստատումը երգի մեծ ժողովրդականությունն է: Եթե երգը բխում է ժողովրդի սրտից ու հոգուց, ապա այն դառնում է արվեստի հարատեւության օրինակ, խոսքի եւ մեղեդու հարատեւության պայման:

«Ես իմ անուշ Հայաստանի» բանաստեղծության երաժշտականացման վերջին տարբերակի հեղինակը ժամանակակից երաժշտության վառ անհատականություններից մեկն է՝ Տիգրան Մանսուրյանը:

Որպես ազգային երգահան՝ նա բանաստեղծությանը մոտեցել է կոմպոզիտորի իր պարզությամբ ու հուզականությամբ: Բազմաթիվ զարմանահրաշ ստեղծագործությունների կողքին նա ստեղծել է մի գեղեցիկ խմբերգ եւ ժամանակի պատմական ու քաղաքական երեւույթները հաշվի առնելով՝ այն անվանել «Օրհներգ»: Այս խմբերգն ունի ստեղծման իր հետաքրքրական պատմությունը:

1996թ. Վազգեն Սարգսյանի հետ նա մեկնում է Ղարաբաղ, ծանոթանում զինվորական տեղամասերին, հանդիպում հայ սպաների եւ զինվորների հետ, ականատես լինում տանկերի շարասյուներին, պատերազմի ավերածություններին, զինվորական նվագախմբերի մաշված գործիքներին: Նրա շփումը բանակի հետ ապրումների ու հուզումների ուժեղ ցնցում է առաջացնում, եւ ծնվում է հետեւյալ միտքը. «Ինչո՞ւ չգրել երաժշտական մի քայլերգ, որը դառնա ազգային բանակի հիմնը»: Եվ այդ մտքի արդյունքը եղավ «Ես իմ անուշ Հայաստանի» ստեղծագործությունը: Այս երգի հաջողությունը գալիս է բանաստեղծության ոգուց, որին կոմպոզիտորը մոտեցել է մեծ պատասխանատվությամբ ու պահանջկոտությամբ: Երգի ստեղծման առիթով կոմպոզիտորն ասում է. «Ամենակարեւորը երաժշտական լեզուն է, որտեղ յուրաքանչյուր հնչյուն միտք է բերում եւ զուրկ է ավելորդ արտաքին զարդարանքներից»:

Իրոք, Տ. Մանսուրյանի երաժշտական լեզուն անընդհատ վերափոխումների, զարգացման որոնումների մեջ է: Նրա արվեստը համահունչ է ժամանակի գեղարվեստական եւ գեղագիտական պահանջներին, ազգային ավանդույթներին եւ գտնվում է ազգային դպրոցի շղթայի մեջ:

Այս երգի մեջ կա բանաստեղծության եւ երաժշտության ներդաշնակություն: Նրանում առկա են հոգու բերկրանքը, զմայլանքը: Կոմպոզիտորը կասարել է բանաստեղծության եւ երաժշտության հրաշալի սինթեզ: Նրան հաջողվել է բանաստեղծական տեքստը վերարտադրել երաժշտական նուրբ ու զուտ քնարականությամբ՝ պահպանելով խոսքի եւ երաժշտության ճշտված ու կանոնավոր սահմանը, իսկ կրկներգի մեջ խտացված է ողջ ասելիքը:

Երգը Հայաստանում կատարվելուց հետո մեծ հաջողություններ է ունեցել Բեյրութում: Բանաստեղծի 100-ամյա հոբելյանի առիթով այն հնչել է արտասահմանում եւ արժանացել հանդիսականների ջերմ ընդունելությանը: Տ. Մանսուրյանի այս երգը բարձր են գնահատել հանրապետության առաջին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը եւ Ամենայն Հայոց 131-րդ կաթողիկոս, երջանկահիշատակ Գարեգին Առաջինը:

Ե. Չարենցի խոսքերով գրված երգերի մեջ իր ուրույն եւ բացառիկ տեղն ունի Տիգրան Մանսուրյանի «Էլի գարուն կգա» երգը: Կոմպոզիտորն իր տաղանդին բնորոշ յուրահատուկ կողմերով է մոտեցել բանաստեղծությանը: Հարազատ մնալով Չարենցի ժողովրդական մտածողության զուլալ ակունքներին, պարզ խոսքին ու ոճին՝ կոմպոզիտորը ստեղծել է հույզերի ու ապրումների գեղեցիկ երաժշտություն, ուր փառաբանվում է սերը եւ գարնան զարթոնքի հավերժությունը:

Էլի գարուն կգա, կբացվի վարդը, /Սիրեկանն էլի յարին կմնա: /Կփոխվին տարիք, կփոխվի մարդը, /Բլբուլի երգն էլի սարին կմնա:

Ինչպես Չարենցի բանաստեղծական խոսքում, այնպես էլ Տ. Մանսուրյանի երաժշտության մեջ զգացվում է կյանքի ու բնության խորհուրդը, ապրած օրերի եւ անցողիկության հավերժության գաղափարը:

Կոմպոզիտորը համոզում է, որ բնությունն էլ է երաժշտություն, որն իր արտահայտչական լեզուն հաղորդում է երաժշտությանը եւ այդ երաժշտությունն էլ իր աստվածային մեղեդիները փոխանցում է մարդուն ու բնությանը:

Գեղեցիկ երաժշտությունը ծնվում է մարդու հոգու զուլալությունից, բարությունից, անկեղծությունից ու քնքշությունից: Այդպիսին է Տիգրան Մանսուրյանի «Էլի գարուն կգա» երգը:

2001թ. տաղանդավոր կոմպոզիտորը կրկին դիմեց Չարենցի պոեզիային: Նրա «Կոնցերտ երկսեռ երգչախմբի համար» ստեղծագործության մեջ ներկայացված են ժանրի դասական ձեւակազմության ավանդույթները եւ Չարենցի քերթության արվեստի եւ կյանքի փոխհարաբերության հարցերը: Տարբեր տարիներին գրված Չարենցի տասը բանաստեղծությունները խմբավորվել են կոնցերտի չորս մասերի մեջ՝ ստանալով հետեւյալ ենթախորագրերը՝ «Գիշերային երեք երգ», «Կանացի երեք դիմանկար», «Աշնան երեք երգ», «Եվ կիջնի լռություն»: Կոնցերտի առաջին բաժինը գրվել է «Գիշեր», «Անքնություն», «Ես վախենում եմ», երկրորդ բաժինը՝ «Էմալե պրոֆիլը ձեր», «Ծիածան», «Մանոն Լեսկո», երրորդ բաժինը՝ «Քամին», «Ճապոնական բանկաներ», «Աշնան երգ» եւ չորրորդը՝ «Եվ կիջնի լռություն» բանաստեղծությունների հիման վրա:

Եղիշե Չարենցի պոեզիան պարուրված է գեղանկարչությամբ, որը դառնում է առանձին հնչյունների, երաժշտական մտքերի, թեմաների եւ գույների միահյուսվածք:

Տ. Մանսուրյանի՝ Չարենցի բանաստեղծությունների թեմաներով գրված երաժշտական գործերը հարստացնում են ոչ միայն կոմպոզիտորի ստեղծագործությունների ցանկը, այլեւ հայ մշակույթի պատմությունը:

ՌՈԶԵՏԱ ԴԱՎԹՅԱՆ

1915-2005

Բալաքյանի գրքերն Անգլիայում եւ Գերմանիայում

2004 թ. ուշ տարբեր հրատարակություններով լույս տեսած Փիթեր Բալաքյանի «Այրվող Տիգրիսը. հայերի ցեղասպանությունը եւ Ամերիկայի պատասխանը», որն արժանացել էր «Նյու Յորք թայմսի» բազմաթիվ դրվատանքներին եւ համարվել բեսթսելեր, վերջերս լույս է տեսել գեղեցիկ թղթե կազմով, Մեծ Բրիտանիայում Փիմլիկո/Ռանդոմ Հաուս հրատարակչատանը: Ինդիփենդենթում Հոուարդ Ջեյքոբսոնն այն համարել է «հեղինակավոր» գիրք, իսկ Այրիշ Թայմսը՝ «անհրաժեշտ եւ հույզեր բորբոքող»: Սըր Մարտին Գիլբերթի խոսքերով, «Հայերի, որոնց կործանման փորձն օրինակ է եղել Հիտլերի Հոլոքոստի համար, պատասխանատու ճակատագիրը նկարագրված է փայլուն... Փիթեր Բալաքյանը մեծ ծառայություն է մատուցել հայերի պատմությանը»:

Մյուս կողմից Բալաքյանի նախորդ՝ «Ճակատագրի սեւ շունը» գիրքը, որը Գերմանիայում հրատարակվել էր «Արարատի շները» վերնագրով, վերջերս վերահրատարակվել է թղթե կազմով՝ արժանանալով գերազանց գնահատականների: Այս մասին է հաղորդել «Արմինյն միռոր սփեքթեյթըր» հունվարի 22-ի իր համարում:

ԱՆԻ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ
Բրյուսովի անվ. լեզվաբանական համալսարանի 5-րդ կուրսի թարգմանչական խմբի ուսանողուհի

Արթուր Մինասյան. «Ես դեռ ասելիք ունեմ ֆուտբոլում»

Հազվադեպ է պատահում, որ թիմում հանդես գան միեւնույն անուն-ազգանունով ֆուտբոլիստներ: Այսօր Երեւանի «Արարատում» նույն անուն-ազգանունով երկու ֆուտբոլիստ կա: Թիմի ավագ Արթուր Հրանտի Մինասյանը ներկայում վարձավճարով հանդես է գալիս Թեհրանի «Արարատում», իսկ Արթուր Սերգեյի Մինասյանը 7-ամյա ընդմիջումից հետո կրկին վերադարձել է «Արարատ» եւ թիմի հետ նախապատրաստվում է նոր մրցաշրջանին: Եթե «Արարատի» ավագը 1999 թ. հանդես է գալիս հարազատ կոլեկտիվում, որի կազմում անցկացրել է 106 խաղ եւ խփել 8 գնդակ, ապա Արթուր Սերգեյի Մինասյանը հասցրել է հանդես գալ բարձրագույն խմբի 7 թիմում՝ ընդհանուր առմամբ անցկացնելով 115 խաղ եւ խփելով 18 գնդակ: 1996/97 թթ. 2-րդ շրջանում եւ 1997 թ. առաջնությունում Արթուր Սերգեյի Մինասյանը հանդես է եկել «Արարատում»՝ ընդհանուր առմամբ անցկացնելով 27 խաղ, խփելով 8 գնդակ:

- Արթուր, վերջին երկու մրցաշրջաններում կարծես թե ֆուտբոլային ասպարեզից հեռացել էիր: Ինչն էր պատճառը:

- Պատճառը թերեւս հոգեբանական էր: Գործող ֆուտբոլիստի համար իհարկե դժվար է չխաղալ: Իսկ ես փաստորեն 2 տարի զրկված էի գործնական ֆուտբոլից եւ այդ տարիները ֆուտբոլային իմ կենսագրությունում կորած պիտի համարել: 2003 թ. շատ անհաջող դասավորվեց ինձ համար: Մրցաշրջանի սկզբում ընդամենը 3 խաղ անցկացնելով «Բանանցում», հեռացա թիմից: Երկրորդ շրջանում ընդգրկվեցի «Փյունիկում», սակայն միայն չորս անգամ խաղադաշտ մտա՝ այն էլ փոխարինման դուրս գալով խաղավերջում: Փաստորեն «Փյունիկը» իմ վերջին թիմն է եղել:

- Դու երկրորդ անգամ ես ընդգրկվում «Արարատում»: Քեզ հրավիրեցի՞ն, թե՞ ինքդ ցանկացար կրկին հանդես գալ արարատցիների կազմում: Այլ թիմերից հրավերներ չունեի՞ր:

- Հրավերներ չեն եղել: Իմ ցանկությամբ եմ ընտրել «Արարատը», որի կազմում ելույթներիս հետ կապված հաճելի հիշողություններ ունեմ: «Արարատում» խաղալը միշտ էլ մեծ պատիվ է յուրաքանչյուր ֆուտբոլիստի համար, քանի որ այն լոկ թիմ չէ, այլ հայկական ֆուտբոլի խորհրդանիշը, ազգային արժեք է: Երբ թիմը կրկին գլխավորեց Արկադի Անդրեասյանը, որոշեցի կրկին փորձել իմ ուժերն «Արարատում»: Չէ՞ որ 1997 թ. հենց Անդրեասյանի հրավերով ես առաջին անգամ հագա «Արարատի» մարզահագուստը: Փորձառու ու բանիմաց մարզչի հետ աշխատելը միշտ էլ օգտակար ու հաճելի է, կարեւոր ֆուտբոլիստի ձեւավորման գործում:

- Երկարատեւ ընդմիջումից հետո քեզ համար դժվար չէ՞ր ծանրաբեռնված մարզումներ անցկացնել: Ինչպիսի՞ մարզավիճակում ես այժմ:

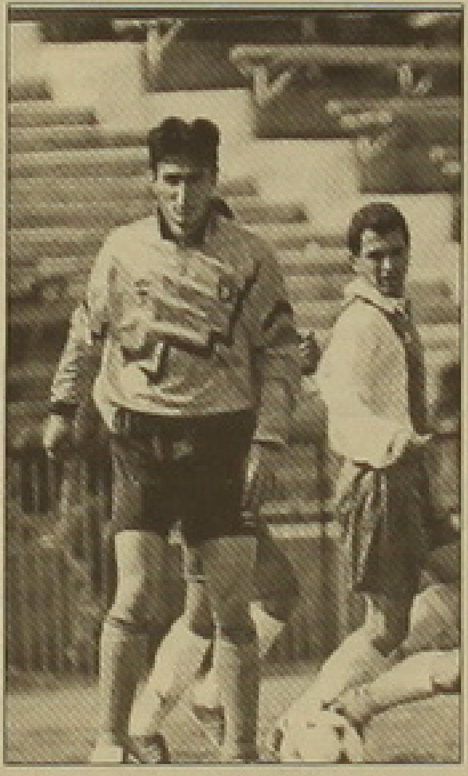

- Շատ դժվար էր: Բայց ամեն դժվարություն էլ հաղթահարելի է, եթե ցանկություն ունես: Հարկավոր էր առավել մեծ ուշադրություն դարձնել բարոյահոգեբանական որակների վրա, կամքի ուժ դրսեւորել, հավատալ սեփական ուժերին: Իհարկե, միանգամից դժվար էր ծանրաբեռնված մարզումների ռիթմին հարմարվելը: Աստիճանաբար պարապմունքների շնորհիվ բարելավում եմ ֆիզիկական տվյալներս, վերականգնում խաղային որակներս: Կարծում եմ, մինչեւ մրցաշրջանի մեկնարկը կհասցնեմ լրիվ վերականգնել նախկին որակներս ու նոր մրցաշրջանը կազմ ու պատրաստ կդիմավորեմ: Շատ եմ ցանկանում օգտակար լինել թիմին, ապացուցել, որ դեռեւս ասելիք ունեմ ֆուտբոլում: Իսկ դա հնարավոր է միայն ամենօրյա ծանրաբեռնված մարզումների շնորհիվ: Իսկ դրանց արդյունքները առաջնության ընթացքում անպայման կերեւան:

- Ակումբի հետ պայմանագիր արդեն կնքե՞լ ես:

- Մինչեւ մրցաշրջանի ավարտը ես «Արարատի» ֆուտբոլիստ եմ եւ ուժերիս ներածի չափով կաշխատեմ օգնել թիմին:

- Նոր մրցաշրջանի շեմին անորոշ իրավիճակ է, թե ո՞ր խմբում է հանդես գալու «Արարատը»: Դա հոգեբանորեն չի՞ ազդում ֆուտբոլիստների վրա:

- Պրոֆեսիոնալ ֆուտբոլիստի վրա, իհարկե, դա չպետք է բացասաբար ազդի: Սակայն ֆուտբոլիստի իմ կենսագրությունում հենց նման բաներին ուշադրություն դարձնելով, տուժել եմ: Այնպես որ պետք է կենտրոնանալ մարզումների վրա: Ակումբի ղեկավարությունը ինչպես հարկն է, կլուծի ծառացած խնդիրները: Ճիշտ է, բարձրագույն խմբում հանդես եկած ֆուտբոլիստների համար մի փոքր անսովոր կլինի առաջին խմբում խաղալը, ինչը կարող է հետընթաց քայլ համարվել: Սակայն եթե ստիպված լինենք համակերպվել դառը իրականությանը եւ հանդես գալ առաջին խմբում, ապա պետք է ձգտենք արժանավայել խաղ ցուցադրել եւ բոլորին ապացուցել, որ «Արարատը» մեծ ներուժ ունի եւ արժանի է ուժեղագույնների մրցավեճին մասնակցելու:

Ռոմարիոն կմասնակցի ընտրական մրցաշարին

Բրազիլացի հանրահայտ ֆուտբոլիստ Ռոմարիոն, որը վերջերս պայմանագիր էր կնքել «Վասկո դա Գամայի» հետ, հրավիրվել է լողափային ֆուտբոլի երկրի հավաքական՝ մասնակցելու աշխարհի անդրանիկ առաջնության ընտրական մրցաշարին: Այն կայանալու է մարտին, Ռիո դե Ժանեյրոյում: Ընտրական մրցաշարին մասնակցելու են Հարավային եւ Հյուսիսային Ամերիկաների 8 հավաքականներ: Բրազիլիայի հավաքականի մրցակիցները կլինեն ԱՄՆ-ի, Կանադայի եւ Մեքսիկայի ընտրանիները: Բրազիլացիների կազմում ընտրական մրցաշարին կնախապատրաստվի 12 ֆուտբոլիստ: Հավաքականի գլխավոր մարզիչ Ժորժ Ֆեռեյրա Ալվեսը բացի Ռոմարիոյից թիմի կազմում ընդգրկել է նաեւ հանրահայտ այլ ֆուտբոլիստների՝ Ժունինյոյին, Բրունոյին, Բեսինյոյին եւ Նենեմին: Առայժմ հայտնի չէ, թե ո՞ւմ կվստահվի հավաքականի ավագի թեւկապը: Հավաքականն իր մարզումները կանցկացնի Կոպակաբանում: Դրանց չի մասնակցի Ռոմարիոն, որը զբաղված է «Վասկո դա Գամայում»: Սակայն դա չի անհանգստացնում մարզչին, քանի որ նա լավ ծանոթ է Ռոմարիոյի հնարավորություններին, որն իր ողջ ազատ ժամանակը նվիրում է լողափային ֆուտբոլին: Նշենք, որ լողափային ֆուտբոլի աշխարհի անդրանիկ առաջնությունը եւս կկայանա Ռիո դե Ժանեյրոյում, այս տարվա մայիսին:

ԱՄՆ-ում ամենասիրվածն ամերիկյան ֆուտբոլն է

ԱՄՆ-ում անցկացված հարցման արդյունքներով ամերիկյան ֆուտբոլը նախկինի պես մարզասերների մոտ ամենամեծ հետաքրքրությունն է ներկայացնում: Այդ մարզաձեւով հետաքրքրվողների թիվը կազմում է հարցվածների 64 տոկոսը: 52 տոկոսին հետաքրքրում է բեյսբոլը: 3-րդ տեղում գեղասահքն է (41 տոկոս), որն առավել շատ են սիրում կանայք: Հաջորդ տեղերում են բասկետբոլը (38 տոկոս), գոլֆը (30 տոկոս), թենիսը (24 տոկոս), հոկեյը (23 տոկոս) եւ ըմբշամարտը (10 տոկոս):

Միկրոչիպով գնդակները կփորձարկվեն Պերուում

Ինչպես տեղեկացրել էինք, «Ադիդաս» ֆիրման հատուկ միկրոչիպեր է մտադիր տեղադրել գնդակների մեջ, ինչը կօգնի մրցավարներին անսխալ որոշելու դարպասի գրավման փաստը: Ֆուտբոլային ընկերակցությունների միջազգային խորհուրդը, որի կազմում ընդգրկված են բրիտանական չորս ֆեդերացիաների եւ ՖԻՖԱ-ի չորս ներկայացուցիչներ, ՖԻՖԱ-ին խնդրել են միկրոչիպով գնդակները փորձարկել սեպտեմբերին Պերուում կայանալիք մինչեւ 20 տարեկանների ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությունում: Եթե փորձարկումը հաջող անցնի, ապա հնարավոր է նման գնդակներով խաղան նաեւ միջազգային այլ խոշորագույն մրցաշարերում, այդ թվում եվրոպական գավաթների խաղարկություններում:

Պերուացի մրցավարները գործադուլ են անում

Պերուացի մրցավարները գործադուլ են սկսել՝ պահանջելով ֆուտբոլային լիգայից վճարել խաղերի սպասարկման համար իրենց հասանելիք գումարները: Նրանք հայտարարել են, որ հրաժարվում են խաղադաշտ դուրս գալ, մինչեւ որ լիգան չմարի բոլոր պարտքերը: Այդ գումարը կազմում է 20 հազար դոլար:

Դավիթ Գրիգորյանի հերթական գոլը

Ինչպես տեղեկացրել ենք, «Միկայի» եւ ազգային հավաքականի կիսապաշտպան Դավիթ Գրիգորյանը մեկամյա պայմանագիր է կնքել Ղազախստանի «Եսիլ Բոգատիրի» հետ եւ թիմի կազմում 2-րդ ուսումնամարզական հավաքի է մեկնել Անթալիա: Թուրքիայում «Եսիլ Բոգատիրը» ստուգողական հանդիպում է անցկացրել Խարկովի «Մետալիստի» հետ, որն ավարտվել է ուկրաինացիների հաղթանակով (4-2): Այդ խաղին մասնակցել են Դավիթ Գրիգորյանն ու Արամ Ոսկանյանը: Հաշիվը 2-րդ րոպեին բացել է «Մետալիստի» ֆուտբոլիստ Դանիլովը, իսկ 6 րոպե անց Դավիթը վերականգնել է հավասարակշռությունը: Նշենք, որ առաջին հավաքի ժամանակ Դավիթը «Սատուռնի» 2-րդ կազմի հետ խաղում դարձել էր 2 գոլի հեղինակ:

«Ամկարը» հետաքրքրվում է Սարգսյանով

«Թերեքում» փորձաշրջան անցնելուց հետո ՀՀ հավաքականի կիսապաշտպան Ալբերտ Սարգսյանը մարզվում է Պերմի «Ամկարում», որի կազմում արդեն մասնակցել է ընկերական մեկ հանդիպման: Ակումբի ղեկավարությունն այժմ բանակցում է Սարգսյանի հետ պայմանագրի կնքման շուրջ: Նշենք, որ «Ամկարում» փորձաշրջան էր անցնում նաեւ «Փյունիկի» պաշտպան Ալեքսանդր Թադեւոսյանը:

«Բանանցը» զիջեց «Թերեքին»

Անթալիայում ուսումնամարզական հավաք անցկացնող Երեւանի «Բանանցը» ստուգողական առաջին խաղում 0-3 հաշվով զիջեց ՌԴ պրեմիեր-լիգայի Նորեկ Գրոզնու «Թերեքին»: Բոլոր 3 գոլերն էլ խփվեցին 2-րդ խաղակեսում:

Բոլոգանը գլխավորեց աղյուսակը

Պոյկովսկու շախմատի մրցաշարում Ռաֆայել Վահանյանին առայժմ ոչ մի կերպ չի հաջողվում ճաշակել հաղթանակի քաղցրությունը: 4-րդ տուրում էլ նա բավարարվեց կես միավորով: Պյոտր Սվիդլերի հետ մրցախաղում Գրյունֆելդի պաշտպանությունում սպիտակներով խաղացող Վահանյանը արդեն 19-րդ քայլին հաշտություն կնքեց: Ոչ-ոքի արդյունք գրանցվեց նաեւ Բարեւ-Դրեեւ պարտիայում: Մրցակիցները միավորը բաժանելու համաձայնության եկան 32-րդ քայլին:

Մյուս պարտիաներն արդյունավետ ելք ունեցան: Բոլոգանը սեւերով հաղթելով Դոմինգեսին, 3 միավորով գլխավորեց աղյուսակը: Առաջատարից կեսական միավորով հետ են մնում Գրիշչուկը, Օնիշչուկը եւ Բարեւը: Գրիշչուկը հաղթեց Ռուբլյովսկուն, Օնիշչուկը պարտության մատնեց Սադվակասովին: Վահանյանը Դրեեւի եւ Սվիդլերի հետ վաստակել է 2 միավոր: 5-րդ տուրում հայ գրոսմայստերը կհանդիպի Սերգեյ Ռուբլյովսկու հետ, որի օգտին գրանցված է 1,5 միավոր:

Տոմսերը վաճառվեցին ռեկորդային ժամկետում

Բոքսամարտի միջազգային ֆեդերացիայի վարկածով աշխարհի չեմպիոնի կոչման համար մենամարտը Կոնստանտին Ձյուի եւ Ռիկի Հաթոնի միջեւ կայանալու է այս տարվա հունիսի 5-ին Մանչեսթրում: Թեեւ այն սկսվելու է տեղական ժամանակով գիշերվա ժամը 2-ին, սակայն 20 հազարանոց մարզադաշտի բոլոր տոմսերը վաճառվեցին շատ կարճ ժամկետում՝ ընդամենը 2,5 ժամում: Սա յուրօրինակ ռեկորդ է: Այս ցուցանիշը գերազանցեց 2000 թ. նույն մարզադաշտում լեգենդար Մայք Թայսոնի մենամարտի տոմսերի վաճառքի ժամկետը: Տոմսերի վաճառքի նման արագությունը զարմացրել էր մենամարտի կազմակերպիչ Ֆրենկ Ուորենին, որը մի շարք մենամարտեր էր կազմակերպել Ֆրենկ Բրունոյի, Մայք Թայսոնի եւ Նազիմ Համեդի մասնակցությամբ: Տոմսերի գինը 50-300 ֆունտ ստեռլինգ է: Մենամարտի համար Ձյուն կստանա 2,7 մլն ֆունտ ստեռլինգ, Հաթոնը՝ 1 մլն ֆունտ:

Հոկեյի մրցախաղ 10 օր շարունակ

Կանադայի Էդմոնտոն քաղաքում յուրօրինակ հոկեյի մրցախաղ անցկացվեց, որն առանց ընդմիջման շարունակվեց 240 ժամ: 10-օրյա մրցախաղում մեկը մյուսին փոխարինելով, ընդհանուր առմամբ հանդես եկան 40 սիրողական հոկեյիստներ: Հանդիպումն ավարտվեց 1722-1601 հաշվով: Այդ հանդիպումը կազմակերպվել էր բարեգործական նպատակով: Հանդիպման տոմսերի վաճառքից ստացված ողջ հասույթը (50 հազար դոլար) փոխանցվեց քաղցկեղի դեմ պայքարի հիմնադրամին:

Հանդիպման մասնակից, 36-ամյա Բրենտ Սահիկը, որի հայրն ու կինը մահացել էին քաղցկեղից, հայտարարել է, որ խաղի տեսագրությունն ուղարկվելու է Լոնդոն՝ նվաճումը Գինեսի ռեկորդների գրքում գրանցելու համար: Մինչ այս հանդիպումը ռեկորդային էր համարվում Օնտարիո քաղաքում 203 ժամ անընդմեջ անցկացված հոկեյի մրցախաղը:

«Ռեալը» 25 մլն դոլարի եկամուտ կստանա

Մադրիդի «Ռեալը» պատրաստվում է 250 մլն դոլարի պայմանագիր կնքել ասիական երկրներում մրցաշրջագայություն կազմակերպելու համար: Եթե ամեն ինչ բարեհաջող ավարտվի, ապա «Ռեալն» այս տարվա ամռանը երկուական խաղ կանցկացնի Տոկիոյում եւ Պեկինում, մեկ հանդիպում էլ կկայանա Թաիլանդում: Ընդ որում, պայմանագրում նշված է, որ եթե Դեվիդ Բեքհեմը չմասնակցի հանդիպումներին, ապա հրավիրվող կողմը կվճարի նշված գումարի միայն կեսը: Հիշեցնենք, որ անցյալ տարի «Ռեալն» Ասիայում մրցաշրջագայություն էր կատարել, որի համար 14 մլն դոլար պարգեւավճար էր ստացել:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ԱԶԳ

Ծանուցում

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ Կենտրոնական բանկն առաջարկում է իր կողմից հրատարակվող պարբերականների վերաբերյալ ներկայացնել գրախոսություններ:

Գրախոսությունների համար սահմանված գումարն է՝

- ՀՀ կենտրոնական բանկի դրամավարկային քաղաքականության ծրագիր՝ 50 հազ. դրամ,
- ՀՀ կենտրոնական բանկի տարեկան հաշվետվություն՝ 50 հազ. դրամ,
- ՀՀ կենտրոնական բանկի եռամսյակային հաշվետվություն՝ 30 հազ. դրամ,
- գնաճը Հայաստանի Հանրապետությունում՝ 30 հազ. դրամ,
- վերլուծական եւ գիտահետազոտական նյութեր՝ 30 հազ. դրամ:

Գրախոսների հետ կկնքվեն առանձին պայմանագրեր՝ ըստ սահմանված ժամկետների եւ պայմանների:

ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրատարակվող նյութերը գրախոսել ցանկացողները կարող են դիմել ՀՀ Կենտրոնական բանկի աշխատակազմ (հասցեն՝ 375010, Երեւան 10, Վ. Սարգսյան 6: Տեղեկությունների համար զանգահարել 56-54-96 կամ 56-14-01):

ՀՀ ԿԲ ՄԱՄՈՒԼԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-05/37 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Արագածոտնի մարզի Ապարանի թիվ 2 միջնակարգ դպրոցի** հիմնանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 2915 ՀՀ դրամ փոխանցել «Միջինվեստբանկ», Հ/Հ 175004670790 «ԳՈՀԱԿ» ՍՊԸ-ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 2893-25 հանձնաժողովի քարտուղար Ա. Ղազարյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ 2005 թվականի մարտի 18-ը, ժամը 15.45-ը:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-05/36 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Արագածոտնի մարզի Աշտարակի թիվ 5 միջնակարգ դպրոցի** հիմնանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 2690 ՀՀ դրամ փոխանցել «Միջինվեստբանկ», Հ/Հ 175004670790 «ԳՈՀԱԿ» ՍՊԸ-ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 2893-25 հանձնաժողովի քարտուղար Ա. Ղազարյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ 2005 թվականի մարտի 18-ը, ժամը 14.15-ը:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ - ՄԲԱՇՁԲ - 05/39 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Արագածոտնի մարզի Բազմաղբյուր գյուղի միջնակարգ դպրոցի** հիմնանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 2180 ՀՀ դրամ փոխանցել «Միջինվեստբանկ» Հ/Հ 175004670790 «ԳՈՀԱԿ» ՍՊԸ-ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 2893-25 հանձնաժողովի քարտուղար Հ. Այունցին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ 2005 թվականի մարտի 18-ը, ժամը 10.30-ը:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ - ՄԲԱՇՁԲ - 05/35 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Արագածոտնի մարզի Վ. Ագարակ գյուղի միջնակարգ դպրոցի** հիմնանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 2165 ՀՀ դրամ փոխանցել «Միջինվեստբանկ» Հ/Հ 175004670790 «ԳՈՀԱԿ» ՍՊԸ-ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 2893-25 հանձնաժողովի քարտուղար Հ. Այունցին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ 2005 թվականի մարտի 18-ը, ժամը 12.30-ը:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ-ՄԲԱՇՁԲ-05/38 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Արագածոտնի մարզի Օշական գյուղի միջնակարգ դպրոցի** հիմնանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 3055 ՀՀ դրամ փոխանցել «Միջինվեստբանկ», Հ/Հ 175004670790 «ԳՈՀԱԿ» ՍՊԸ-ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 2893-25 հանձնաժողովի քարտուղար Ա. Ղազարյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ 2005 թվականի մարտի 18-ը, ժամը 17.15-ը:

FOR YOUR INTERNAL NEWS OF ARMENIA LOG ON TO www.azg.am IN ARMENIAN, RUSSIAN, ENGLISH AND TURKISH

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 3.03.2005թ. ժ.9.00 ից սահմանում է արտարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները.

ISO ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	470.50	465.80	475.20
EUR	1	Եվրո	616.40	612.70	620.10
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	16.99	16.00	18.00

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ - ԳՀԱՇՁԲ - 05/2 ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **Երեւան քաղաքի Կոմիտաս փողոցի N 54 երրորդ աստիճանի վնասվածության բազմաբնակարան շենքի** վերականգնման-ամրացման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1520 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայինվեստբանկ» Հ/Հ 115003450281 «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 2893-25 Հ. Ավետիսյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ 2005 թվականի մարտի 18-ը, ժամը 16.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ - ՄԲԱՇՁԲ - 05/34 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **ՀՀ Արագածոտնի մարզի Վ. Ագարակ գյուղի միջնակարգ դպրոցի** հիմնանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 2190 ՀՀ դրամ փոխանցել «Միջինվեստբանկ» Հ/Հ 175004670790 «ԳՈՀԱԿ» ՍՊԸ-ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 2893-25 հանձնաժողովի քարտուղար Հ. Այունցին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ 2005 թվականի մարտի 18-ը, ժամը 11.30-ը:

CARD — Center for Agribusiness and Rural Development (CARD)

Vacancy Announcement 05-03

The Center for Agribusiness and Rural Development (CARD) is a foundation registered in Oct 2004. It will assume activities of the USDA Marketing Assistance Project aimed to assist farmers and agribusinesses in producing, marketing, and exporting food and related products to increase incomes, create jobs, and raise the standard of living for rural Armenians through provision of an integrated package of technical, financial, and marketing assistance. To fulfill these programs the following positions are announced:

Opening Date: March 3, 2005
Closing Date: March 17, 2005, 18:00 PM

1. Position: **Administrative Services Manager**

General description of job

Under the supervision of the CARD Director/CARD Deputy Director, the incumbent acts as the manager of all agribusiness operations of CARD. This includes management of CARDs programs in the area of marketing, improved processing, new technologies and input supplies, enterprise/ cooperative development and increased production of agricultural products. In addition he/she will have to pursue the development of new programs and instruments for enhancing the positive impact of CARD assistance programs on Armenias agricultural and agribusiness sector and the introduction of Armenian agricultural products into the local and international markets. These programs and instruments will include revenue raising and cost-sharing components.

2. Position: **Finance Manager**

General description of job

Under the direct supervision of the CARD Director/CARD Deputy Director, the incumbent acts as the manager and chief accountant for all financial operations of CARD, converting organizational strategies and policies into financial support systems, instruments and reports. This includes accurate financial management of all accounts for both CARD and its programs/projects, with a strong commitment to transparency, effectiveness and optimal efficiency.

Detailed job descriptions and requirements may be found at: www.usda.am/job . Please send a CV highlighting the experience, with the names of 3 references and a cover letter to the following address: cardjobs@usda.am, or deliver a hard copy to USDA MAP office at the address:
74 Teryan St., Yerevan (building of Ag. Academy, entrance from Teryan St.).
Please clearly indicate the position you apply for.

No phone calls please. Only selected eligible candidates will be contacted for an interview.

Աշխատանքի հրավեր

Հասարակական երկխոսության եւ զարգացումների կենտրոնը հայտարարում է մրցույթ՝ ծրագրի համակարգողի եւ ծրագրի օգնականի թափուր տեղերի համար՝ լրիվ աշխատանքային օրվա ծանրաբեռնվածությամբ:

Պարտադիր պայմանները.

- բարձրագույն կրթություն
- համակարգչի իմացություն
- կազմակերպչական ունակություններ:

Օտար լեզուների իմացությունը եւ աշխատանքային փորձը կդիտվեն որպես առավելություն: CV-ները ներկայացնել ՀԵԶԿ գրասենյակ, մինչեւ 2005 թ. մարտի 11-ը՝ Նալբանդյան 48, 37 սենյակ:

Հեռ.՝ *582411*, էլ. փոստ՝ cpdd@cpdd.am:

Հայտարարություն

«Հանրապետական մանկական վերականգնողական կենտրոն» ՓԲԸ-ի տնօրինությունը հայտնում է, որ կատարում է իր աշխատակիցներին աշխատավարձի գծով նախորդ տարիների պարտավորությունների մարում: Տեղեկությունների համար դիմել կենտրոնի տնօրինությանը: Հեռ.՝ 56-21-71:

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիւ՝ 65, դասիչ՝ 69150 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 02. 03. 2005 Գինը՝ 100 դրամ